

UNIVERZITA TOMÁŠE BATI VE ZLÍNĚ

Fakulta managementu a ekonomiky

PROJEKT ROZVOJE FIRMY MILAN KOVÁŘ

Diplomová práce

ABSTRAKT

Abstrakt česky

Cílem mé práce je vytvořit projekt na rozvoj firmy Milan Kovář, najít další zdroje příjmů a posílit tak její postavení. Tento projekt je vytvořen na poskytování služeb při plném využití stávající zemědělské techniky a provozování agroturistiky při rodinné farmě.

V teoretické části se nejprve zabývám obecnou charakteristikou a strukturou zemědělství v EU, dále stavem zemědělství v ČR po vstupu do EU a možnostmi dotací a příspěvků, především pro rozvoj venkova, které je možno získat od EU.

V analytické části charakterizuji firmu pana Milana Kováře, prostředí v jakém podniká, kroky, které již podnikl pro upevnění postavení své firmy. Dále provedu SWOT analýzu firmy a podnikání v zemědělství a finanční analýzu podniku, abych zjistila, jak podnik hospodaří.

Abstrakt v anglickém jazyce

The aim of my Thesis is to create the development project of the company Milan Kovář, to find other incomes and to strengthen its position. This project contains the running of services by agriculture machines on high usage and agrotourism by the family farm.

In the theoretic part of my Thesis I firstly analyse the general agriculture characterization and the structure of the European Union, the agriculture conditions in the Czech Republic after the entrance to the European Union and possibilities of grants and benefits referring to the rural area development.

In the analytic part of my thesis I describe the Company Milan Kovář, the steps, which he has already made for better position of his farm. I make SWOT analysis of the firm and agriculture further the financial analysis of the company to find how the firm manages.

Nakonec bych chtěla vyjádřit svůj největší dík vedoucímu mé bakalářské práce panu doc. Ing. Josefu Hurtovi, CSc. za jeho cenné a odborné rady a hlavnímu konzultantovi mé diplomové práce a majiteli firmy panu Milanu Kovářovi, který mi plně věnoval svůj drahocenný čas, vyšel vždy vstříc a poskytl mi spoustu cenných informací nejen o firmě Milan Kovář, ale také všeobecné informace z oblasti zemědělství.

Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci zpracovala samostatně a použitou literaturu jsem citovala.

Ve Zlíně.....

.....

Vedení organizace, pro kterou se zpracovávala diplomová práce, jejíž název je uveden v práci a jejíž data byla v práci využita nesouhlasí se zapůjčením práce třetí straně.

.....

.....

podpis odpovědného zástupce organizace

OBSAH

ABSTRAKT	3
OBSAH.....	5
ÚVOD	7
I. TEORETICKÁ ČÁST.....	9
1 ZEMĚDĚLSTVÍ V EVROPĚ	10
1.1 EVROPSKÝ MODEL ZEMĚDĚLSTVÍ	10
1.1.1 Společenská zemědělská politika Evropské unie	10
1.1.2 Cíl zemědělského sektoru a důvody jeho regulace.....	11
1.1.3 Vývoj zemědělského sektoru v členských státech.....	12
1.1.4 Cíle společné zemědělské politiky	12
1.1.5 Ekonomické nástroje SZP	13
1.1.6 Diskuse nad dopady ekonomických nástrojů SZP	13
1.1.7 Proces rozšíření a SZP	13
1.1.8 Postupné zvyšování přímých plateb	14
1.1.9 Příjmy zemědělců v nových státech EU.....	15
1.1.10 Výsledný rozbor zemědělských projektů za rok 2004.....	18
1.2 ZEMĚDĚLSTVÍ V ČR	21
1.2.1 K současné situaci v zemědělství	21
1.2.2 České zemědělství na prahu roku 2005	22
1.2.3 Proč je naše zemědělství ztrátové	22
1.2.4 Využití vlastních zdrojů	22
1.2.5 Problém zemědělského marketingu	23
1.2.6 Perspektiva podnikání v zemědělství.....	23
1.2.7 Struktura farem.....	24
1.3 ZEMĚDĚLSTVÍ JE PÁTEŘÍ VENKOVA	24
1.3.1 Odkud lze získat nové podpory	25
1.3.2 Operační program Zemědělství.....	25
1.3.3 Do zemědělského majetku je třeba investovat	26
1.3.4 Venkov se musí rozvíjet i přizpůsobit	26
1.3.5 Horizontální plán rozvoje venkova	28
1.3.6 Zemědělci v LFA si polepší	28
1.3.7 Agroenvironmentální opatření	30
1.3.8 Podpora mládeží aneb dotace důchodcům.....	31
II. ANALYTICKÁ ČÁST	32
2 ANALÝZA FIRMY MILAN KOVÁŘ	33
2.1 CHARAKTERISTIKA OKRESU VSETÍN.....	33
2.2 SWOT ANALÝZA PODNIKÁNÍ V ZEMĚDĚLSTVÍ S OHLEDEM NA LFA.....	34
2.3 ZÁSADNÍ ZMĚNY V ZEMĚDĚLSTVÍ PŘED A PO VSTUPU DO EU.....	35
2.4 CHARAKTERISTIKA FIRMY MILAN KOVÁŘ.....	36
2.4.1 SWOT analýza firmy Milan Kovář.....	37
2.4.2 Zemědělská technika	39

2.4.3	Struktura práce v zemědělství.....	40
2.4.4	Sezónní pracovníci	42
2.4.5	Registrace DPH	42
2.4.6	Finanční analýza firmy Milan Kovář.....	43
2.4.7	Výměra obhospodařované půdy a počet chovaného dobytka.....	45
2.4.8	Realizace dotačních zásad SZP v r. 2004.....	45
2.4.9	Analýza přijatých dotací	48
2.5	AGROTURISTIKA.....	49
2.5.1	Charakteristika vesnice Prlov.....	50
2.5.2	Agroturistika v okolí	50
2.5.3	Ubytování turistů.....	50
III.	PROJEKTOVÁ ČÁST	51
3	PROJEKT ROZVOJE FIRMY MILAN KOVÁŘ.....	52
3.1	POSKYTOVÁNÍ SLUŽEB.....	52
3.1.1	Harmonogram poskytování služeb.....	52
3.1.2	Předběžné kalkulace cen za poskytování služeb	54
3.1.3	Nákladová analýza	57
3.2	AGROTURISTIKA.....	59
3.2.1	Úpravy rodinného domu pro účely ubytování hostů	59
3.2.2	Přehled zájmových skupin	67
3.2.3	Přehled možných aktivit a turisticky přitažlivých míst a atrakcí	67
3.2.4	Agroturistika doplněná kurzem angličtiny	73
3.2.5	Intenzivní kurz angličtiny doplněný agroturistikou	74
3.2.6	Propagace agroturistiky a rodinné farmy.....	75
3.3	EFEKTIVNOST PROJEKTOVÉHO ŘEŠENÍ.....	75
3.4	RIZIKOVÁ ANALÝZA	76
3.5	DISKUSE.....	77
ZÁVĚR		78
SUMMARY		80
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....		82
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK		85
SEZNAM GRAFŮ		86
SEZNAM TABULEK		87
SEZNAM PŘÍLOH.....		88

ÚVOD

Zemědělství patří mezi nejstarší odvětví a vzniklo z nutnosti obživy. Je pozoruhodné sledovat, jak se zemědělství vyvíjelo v časovém sledu, od pluhů, tažených zvířaty, ruční lopotivé práce až po současnost, kdy práci velmi usnadňují moderní výkonné stroje, které za kratší dobu udělají mnohem více kvalitní práce než dříve. Samozřejmě, nejsou to jen stroje, které dnes usnadňují práci, ale také nové technologie a postupy, které jsou velmi efektivní, úsporné a splňují ekologické požadavky.

Naše zemědělství prošlo celou řadou významných změn, od klasických JZD, která prosperovala v minulých dobách až po dnešní zemědělské společnosti a soukromé farmy. Nyní, když jsme vstoupili do EU, otevřela se před našimi zemědělci celá řada nových příležitostí. Avšak členství v EU má jak pozitivní, tak i negativní stránky. Na jedné straně jsou zde velké možnosti získání dotací, podpor, úvěrů a zapojení se do různých programů, ovšem podmínky pro jejich získání jsou velmi náročné a přísné. Na druhé straně nás ohrožuje konkurence ostatních členských států v podobě nadnárodních zemědělských podniků a jejich produktů. ČR disponujeme nejvyššími příjmy mezi nováčky EU. Změny kráčí ruku v ruce s reformou evropského zemědělství, která ještě rozhodně není u konce a čeká ji ještě dlouhá a náročná cesta.

Již delší dobu panuje trend odlivu pracovních sil ze zemědělství a venkova do průmyslových odvětví ve městech, přesto na venkově existují nebo vznikají zemědělské farmy a menší rodinné farmy, které se vyznačují silným vztahem k danému oboru.

Pro svou diplomovou práci jsem si vybrala rodinnou farmu zemědělce Milana Kováře, která má více jak desetiletou tradici a bohatými zkušenostmi v dané oblasti. Zemědělství považuje za svou obživu, ale také za koníček. Je zde evidentní silný vztah ke zvířatům a celému hospodářství.

Rodinná farma se nachází v LFA a chová krávy bez tržní produkce mléka. Je třeba si uvědomit, že farmy, hospodařící v LFA se nemohou rovnat s farmami, které hospodaří v úrodných oblastech a mají podmínky pro chov krav s produkcí mléka. Mléko pak mohou prodávat a mají tak zajištěny pravidelné příjmy. Na druhé straně jsou těžké podmínky v hospodaření kompenzovány vyššími dotacemi.

Nabízejí se také další možnosti v rámci podnikání v zemědělství, jak získat další příjmy vedle dotací a těmi jsem se zabývala v projektové části. Jedná se o poskytování služeb při maximálním využití stávající zemědělské techniky a provozování agroturistiky. Oblast, ve které se nachází rodinná farma přímo vybízí k agroturistice.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 ZEMĚDĚLSTVÍ V EVROPĚ

1.1 Evropský model zemědělství

Evropský model zemědělství byl vypracován proto, aby zemědělce chránil a aby jim umožnil dosahovat stabilních příjmů na základě efektivního využívání tržních a marketingových organizací a kompenzačních plateb (dotací).

Evropské zemědělství po celá staletí plnilo mnohé, často i velmi náročné funkce ekonomické a sociální, podílelo se na vytváření kulturní krajiny a ochraně životního prostředí a zajišťovalo to, co dnes nazýváme trvale udržitelný způsob života. Z těchto důvodů evropský model zemědělské výroby byl, je a zřejmě i nadále bude životaschopný. (5, s. 91)

Na základě směrnic obsažených v dokumentu Agenda 2000 bude nyní věnována značná péče tomu, aby při realizaci tohoto programu byly adekvátním způsobem kompenzovány ty nevýhody a omezení, které jsou způsobeny přírodními a ekonomickými faktory.

Základní rozdíl mezi evropským modelem hospodaření a modely konkurenčními spočívá v tom, že Evropané kladou důraz na polyfunkční povahu zemědělství, na jeho mimoprodukční funkce a na úlohu, kterou hraje ve společnosti, ekonomice, ochraně životního prostředí a tvorbě krajiny. Podle tohoto modelu je hlavním úkolem dneška udržet zemědělskou výrobu všude v takovém stavu, aby produkovala potřebné komodity, vytvářela pracovní místa a udržovala a chránila životní prostředí. (5, s. 92)

1.1.1 Společenská zemědělská politika Evropské unie

Společná zemědělská politika je jednou z prvních oblastí spolupráce s nadnárodním charakterem, která ukázala směr vývoje i dalších politik. Jiným primátem SZP je její finanční náročnost, byla a doposud je finančně nejnáročnější politikou EU. (7, s. 103)

Společná zemědělská politika (Common Agriculture Policy – CAP) pohlcuje většinou část rozpočtu Unie. Z tohoto důvodu by měla být prostudována jako první z politik Unie. Ovlivňuje také velkou část populace a souvisí s přerozdělováním ve všech členských státech. Společná zemědělská politika nepřináší všem stejný prospěch, což vysvětluje existenci určených kompenzací pro ostatní členské státy.

Politická a strategická důležitost této politiky je ohromná. Mluvíme o politice, která prodělává hluboký a významný proces reformy s důležitými vnějšími i vnitřními důsledky. (6, s. 191)

Co je společná zemědělská politika (CAP – Common Agriculture Policy)

Nabídka má z důvodu své rozdrobenosti horší vyjednávací pozici, snižující zemědělské populaci obecně příjmy, což ospravedlňuje dotace. Umožňuje udržet určitou část obyvatelstva v oblastech, které by se jinak vylidnily, což by způsobilo následné škody na životním prostředí.

Společná zemědělská politika je založena na **principech jednotlivosti trhu, preference společenství a finanční solidaritě**. (6, s. 192)

Uplatňují se dva **typy politiky**:

1. *Politika společné organizace trhu*, s vnitřními i vnějšími zásahy.
2. *Strukturální opatření* k modernizaci zemědělské výroby, rozvoji venkova a projektů životního prostředí. (6, s. 193)

1.1.2 Cíl zemědělského sektoru a důvody jeho regulace

Z původně dominantní části národního hospodářství se navíc s ekonomickým rozvojem stal de facto upadající sektor se snižující se úrovní příjmů a zaměstnanosti. Přesto, či spíše i z důvodů celkově nepříznivého vývoje, se zemědělství stalo nejvíce regulovaným a podporovaným sektorem ve většině vyspělých států.

S postupným naplňováním původního čistě produkčního cíle se ve vyspělých ekonomikách začínají objevovat další, směřující k ochraně životního prostředí, údržbě krajiny a krajinnému plánování.

Shrme-li argumenty pro regulaci zemědělství, pak smyslem regulace je dosažení těchto základních cílů:

- ochránit zemědělce před cenovými výkyvy, převážně způsobenými vnějšími faktory,
- udržet vlastní potravinovou soběstačnost,
- udržet tradiční venkovské struktury – zachovat ekonomickou udržitelnost malých rodinných farem; zde se jedná o socio-ekonomický argument předcházející

masovému vylidnění venkova a následným negativním sociálním jevům v městských centrech,

- dosáhnout požadavků územního plánování – udržet a zvýšit kvalitu venkovského prostředí. (7, s. 104 - 105)

Cíle moderního zemědělství ve vyspělých ekonomikách se zaměřují na zachování rovnováhy mezi rozvojem ekonomickým a sociálním při zachování standardu životního prostředí. Dnešní zemědělství už není pouze továrnou na levné potraviny, ale trvale sociálně, ekologicky a ekonomicky udržitelným využitím venkovského prostoru při zachování a ochraně kvalit tohoto prostředí. (7, s. 106)

1.1.3 Vývoj zemědělského sektoru v členských státech

Vzhledem k tomu, že sektor zemědělství byl do procesu evropské ekonomické integrace zahrnut od samotných počátků, je dnes zemědělská politika jednou z nejrozvinutějších politik Unie, ale i politicky nejcitlivějších. Přes tyto skutečnosti není dnes zemědělský sektor dominantním z pohledu celého národního hospodářství. Naopak stále více ztrácí na významu v porovnání se sektorem průmyslu a sektorem služeb, který se postupně rozvinul v hlavní sektor. Vývoj směrem k poklesu významu zemědělství je zřetelný v celém vyspělém světě. (7, s. 106)

1.1.4 Cíle společné zemědělské politiky

- zvýšit produktivitu zemědělství podporou technického pokroku a zajišťováním racionálního rozvoje zemědělské výroby a optimálního využití výrobních činitelů, zejména pracovní síly,
- zajistit tak odpovídající životní úroveň zemědělské komunity, a to zejména zvýšením individuálních příjmů osob pracujících v zemědělství,
- stabilizovat trhy,
- zajistit plynulé zásobování,
- zajistit dodávky spotřebitelům za rozumné ceny

Takto stanovené cíle jsou do určité míry konfliktní. Reflektují zároveň jak podporu producentů, tak ochranu spotřebitelů. Obě skupiny přitom sledují odlišné cíle. (7, s. 113)

1.1.5 Ekonomické nástroje SZP

V současnosti existují tři různé způsoby přímých plateb zemědělcům:

- a) platby na kompenzaci snížení cen, přímé platby,
- b) kompenzační přídavky za produkci ve znevýhodněných oblastech,
- c) platby zemědělcům za agro-environmentální opatření

Ad a) Tato část přímých plateb vznikla jako přímá kompenzace za snížení intervenčních cen. Principiálně jde o kompenzaci definovanou na plochu či kus mezi stavem před snížením a po něm.

Ad b) a c) Kompenzační platby ve znevýhodněných oblastech a platby zemědělcům za agro-environmentální opatření jsou svojí povahou odlišné od plateb určených ke kompenzaci cen. Jedná se o náhradu faktických přírodních, legislativních či společenských omezení pro zemědělské producenty. Vzhledem k odlišným geografickým podmínkám je nereálná představa rovných podmínek pro všechny producenty v rámci celé Unie. V případě deregulace zemědělského sektoru pomocí SZP by logicky nastal přesun produkce do geograficky a klimaticky optimálních oblastí a opuštění nerentabilních oblastí. Pokud má plnit zemědělství i další mimoprodukční funkce údržby krajiny, jedná se o nechtěný jev.

Koexistence člověka a krajiny v evropském prostoru zatím představuje tradiční a dlouhodobě udržitelný model hospodaření, který je právě z tohoto důvodu podporován. Logika existence plateb za agro-environmentální opatření se odvíjí od plnění řady opatření určených ke zkvalitňování krajiny. (7, s. 122 - 123)

1.1.6 Diskuse nad dopady ekonomických nástrojů SZP

Ekonomické nástroje použité k regulaci zemědělského sektoru samozřejmě deformují původní ekonomické prostředí v zemědělském sektoru. Smyslem těchto opatření je vytvoření podmínek pro dlouhodobou udržitelnost zemědělského sektoru. Při zvyšujících se požadavcích rostou i náklady zemědělské výroby. (7, s. 125)

1.1.7 Proces rozšíření a SZP

K 1. květnu 2004 došlo k historicky největšímu rozšíření EU. Deset nových členských států střední a východní Evropy a Středomoří je, v porovnání se stávajícími členy,

ekonomicky zaostalých a zemědělský sektor zaujímá větší část celkového produktu. Jsou to země, kde je podstatně nižší jak cenová úroveň, tak podpora zemědělství. (7, s. 145)

Tabulka 1 ilustruje závazné přísliby prostředků pro zemědělství v deseti nových členských státech.

Tab. 1. Výdaje určené pro zemědělství v nových členských státech (MEUR, ceny roku 1999) (7, s. 148)

Položka	2004	2005	2006	2004 – 2006
Přímé platby	-	1 210	1 464	2 674
Podpora trhu	327	822	858	2 007
Rozvoj venkova	1 570	1 715	1 825	5 110
Zemědělství celkem	1 897	3 748	4 147	9 791

Podstatným nástrojem pro nastartování změn v zemědělství je **politika rozvoje venkova**. Cílem je řešit strukturální problémy ve venkovských oblastech nových členských států. Rozsah rozvojové strategie je nyní širší a ve srovnání s prostředky, které mají k dispozici stávající členské státy, má strategie rozvoje venkov větší finanční váhu. Z alokovaných prostředků bude možné zajišťovat spolufinancování celé řady opatření na rozvoj venkova, kde podíl EU může dosahovat až 80 %. Pro zbytek současného finančního rámce, tedy roky 2004 – 2006, je také určen soubor zvláštních opatření na rozvoj venkova, která mají umožnit a usnadnit čerpání a využívání prostředků přidělených na rozvoj venkovských oblastí. Pod tato rozvojová opatření se řadí předčasný odchod zemědělců do důchodu, podpora pro znevýhodněné oblasti nebo oblasti s ekologickými omezeními, zemědělsko-ekologické programy. (7, s. 148)

1.1.8 Postupné zvyšování přímých plateb

Okamžité zavedení přímých plateb v plné výši by vedlo k zakonzervování stávajících struktur a ztížilo by nutnou modernizaci prvovýrobců a zpracovatelského průmyslu. Nástroj přímých plateb se proto bude zavádět postupně s rozdělením do desetiletého přechodného období. (7, s. 148)

Tabulky 1 až 3 ukazují odhadované výdaje na přímé platby, podporu trhu a rozvoje venkova v jednotlivých nových státech Unie.

Tab. 2. Odhad výdajů na přímé platby v nových členských státech (MEUR, běžné ceny)

(7, s. 150)

Rok	CY	CZ	EE	HU	LV	LT	MT	PL	SI	SK	Celkem
2005	9,3	168,9	17,3	264,9	25,1	68,2	0,1	557,1	26,9	73,0	1 210,8
2006	11,2	204,5	21,7	315,9	31,1	83,8	0,3	674,9	32,8	88,1	1 464,3

Poznámky: Prostředky na přímé platby pro rok 2004 nejsou součástí rozpočtu tohoto roku.

Budou proplaceny členskými státy a z rozpočtu EU v roce 2005.

CY – Kypr, CZ – Česká republika, EE – Estonsko, HU – Maďarsko, LV – Lotyšsko, LT – Litva, MT – Malta, PL – Polsko, SI – Slovinsko, SK – Slovensko

Tab. 3. Odhad prostředků určených na rozvoj venkova v nových členských státech (MEUR běžné ceny) (7, s. 150)

Rok	CY	CZ	EE	HU	LV	LT	MT	PL	SL	SK	Celkem
2004	20,3	147,9	41,0	164,2	89,4	133,4	7,3	781,2	76,7	108,2	1 569,6
2005	22,2	161,6	44,8	179,4	97,7	145,7	8,0	853,6	83,9	118,3	1 715,2
2006	23,9	172,0	47,7	190,8	103,9	155,1	8,5	908,2	89,2	125,8	1 825,1

1.1.9 Příjmy zemědělců v nových státech EU

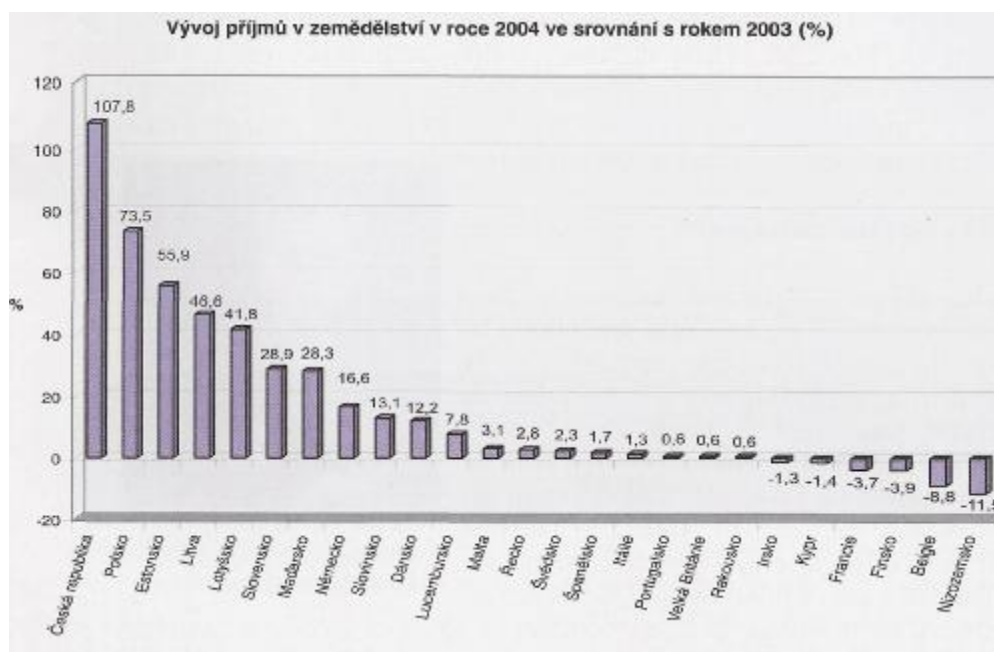
První odhady příjmů v zemědělství za rok 2004 ukazují na meziroční nárůst o 3,3 % na zaměstnance v celé Evropské unii. Zemědělské příjmy se skládají z příjmů přímo ze zemědělské činnosti (včetně neoddělitelné součásti, jakou je přidružená nezemědělská výroba) v účetním období. Tento růst příjmů je výsledkem růstu reálných zemědělských příjmů (+ 1,8 %) a redukcí objemu nákladů na práci (- 1,5 %).

Vývoj příjmů zemědělců v celé EU-25 v roce 2004 odhaluje velké rozdíly mezi původními a novými členskými zeměmi. Reálný příjem na pracovníka v zemědělství stoupl v roce 2004 ve státech bývalé EU-15 o 0,8 %, ale v průměru v nových deseti členských zemích stoupl o 53,8 %, což představuje obrovský nárůst především díky dotacím. Tyto

údaje ukazují naprosto jednoznačně pozitivní vliv, který zemědělcům přineslo přistoupení a s ním přístup na jednotný trh a uplatnění Společné zemědělské politiky. (15, s. 11)

Tab. 4. Změny v reálných příjmech v zemědělství na pracovníka za rok 2004

	% změna 2004/2003	Indexy 2004 (2000 = 100)
EU-25	+ 3,3	102,7
EU-15	+ 0,8	101,9
Nové členské státy	+ 53,8	133,0
Česká republika	+ 107,8	198,0
Polsko	+ 73,5	143,0
Estonsko	+ 55,9	278,6
Litva	+ 46,6	142,6
Lotyšsko	+ 41,8	155,6
Slovensko	+ 28,9	113,8
Maďarsko	+ 28,3	109,1
Německo	+ 16,6	101,8
Slovinsko	+ 13,1	107,9
Dánsko	+ 12,2	92,7
Lucembursko	+ 7,8	103,5
Malta	+ 3,1	93,9
Řecko	+ 2,8	101,8
Švédsko	+ 2,3	109,6
Španělsko	+ 1,7	115,2
Itálie	+ 1,3	96,9
Portugalsko	+ 0,6	102,3
Velká Británie	+ 0,6	134,0
Rakousko	+ 0,6	105,8
Irsko	- 1,3	98,0
Kypr	- 1,4	97,3
Francie	- 3,7	94,0
Finsko	- 3,9	86,8
Belgie	- 8,8	83,6
Nizozemsko	- 11,5	82,7

Graf 1. Vývoj příjmů v zemědělství (15, s. 11)

Příjmy zemědělců v Evropské unii by se měly v letech 2004 až 2011 zvýšit v průměru asi o 14,2 procenta. Ve zprávě o výhledech zemědělství v EU na další roky to předpovídá Evropská komise. Růst příjmů však bude velmi rozdílný mezi starými a novými členskými státy unie. Zatímco ve staré „patnáctce“ půjde o mírný nárůst přibližně o 5 procent, přičemž určitou dobu budou příjmy i klesat, desítka nováčků zažije trvalý růst příjmů až o 126,4 procenta do roku 2011. Postará se o to zejména postupné zvyšování přímých plateb a fondy na podporu rozvoje venkova. Nejvíce mají přitom získat rolníci v Česku, Polsku, Litvě a Maďarsku. (19)

Získání zemědělských dotací není jednoduché

Získání zemědělských dotací po vstupu do Evropské unie není pro české zemědělce jednoduché. EU požaduje naprosto přesný obrázek o veškerých podporách, které budou našim zemědělcům vypláceny od roku 2004, jak z rozpočtu ČR, tak z rozpočtu EU. Posuzuje oprávněnost a opodstatněnost jejich poskytování v rámci jednotlivých států a dodržování stanovených státních dotačních limitů.

Žadatelé o zemědělské podpory musí splnit mnoho různých podmínek a závazků, které jsou důsledně kontrolovány pracovníky Státního zemědělského intervenčního fondu (SZIF). Jejich nesplnění znamená nevyplacení dotací, či jejich ztrátu a odvod sankcí.

Dále probíhá kontrola dodržování předpisů souvisejících s řádnou zemědělskou praxí a vedení všech povinných evidencí – zvířat, hnojení, používání postřiků apod.

V průměru za rok 2004 dostanou zemědělci ve stávajících státech EU (15) podpory ve výši 14 720 Kč na hektar zemědělské půdy na které hospodaří. U nás v součtu všech možných podpor se plánuje, že dostanou 6 944 Kč/ha ZP (zdroj: EK), což je asi 47 % jejich podpor, přičemž je dosud vyplacena jen jedna polovina. Druhá polovina snad bude vyplacena do konce dubna 2005. Dotace náležející za rok 2005 dostanou nejdříve v prosinci 2005. Problém v ČR tak nastává v souvislosti se zpožděním vyplácení dotací při přechodu na systém výplat EU. K vyrovnání našich podpor s evropskými dojde v roce 2013. (14, s.6)

1.1.10 Výsledný rozbor zemědělských projektů za rok 2004

Charakteristiku žadatelů o dotace na nákup strojů v prvním kole operačního programu Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství, vliv bodovacích kritérií i zájem o tuto podporu v jednotlivých regionech hodnotí analýza projektů, kterou zpracovalo ministerstvo zemědělství. Z tohoto rozboru také vycházel monitorovací výběr, který koncem listopadu rozhodl o změnách v podmínkách tohoto opatření pro letošní rok. V dalších kolech už nebude možné předkládat projekty na stroje využívané spíše pro intenzivní hospodaření. Týká se to především traktorů, o něž byl v prvním kole zdaleka největší zájem, ale také sklízecích mlátiček či secích strojů.

Na pořizování této techniky bude možné využívat výhradně pomoci Podpůrného a garančního rolnického a lesnického fondu. (16, s. 28)

Tab. 5. Počet schválených a neschválených projektů a požadovaná výše podpory (16, s. 28)

Projekty	Počet projektů	Požadovaná výše podpory (mil. Kč)		
		podpora celkem	zdroje z EU	zdroje z ČR
Přijaté (prošly administrativní kontrolou)	567	738	473	265
Schválené	186	272	171	101
Neschválené	381	466	302	164

Zemědělci podali v prvním kole příjmu, otevřeném od 31. května do 25. června, celkem 589 žádostí. Z nich bylo 22 vyřazeno při administrativní kontrole a hodnocení přijatelnosti. Jak MZe konstatuje, bylo předloženo přibližně třikrát tolik projektů, než bylo možné vzhledem k finančnímu plánu schválit.

V letních měsících – červenci a srpnu – proběhla administrativní kontrola žádostí, bodové ohodnocení a výběr projektů. V září pak ministerstvo oznámilo, že bylo vybráno 186 projektů.

Nejčtetnější hodnota přijatelných výdajů je mezi jedním a třemi miliony korun. To platí zhruba o polovině žadatelů. (16, s. 28)

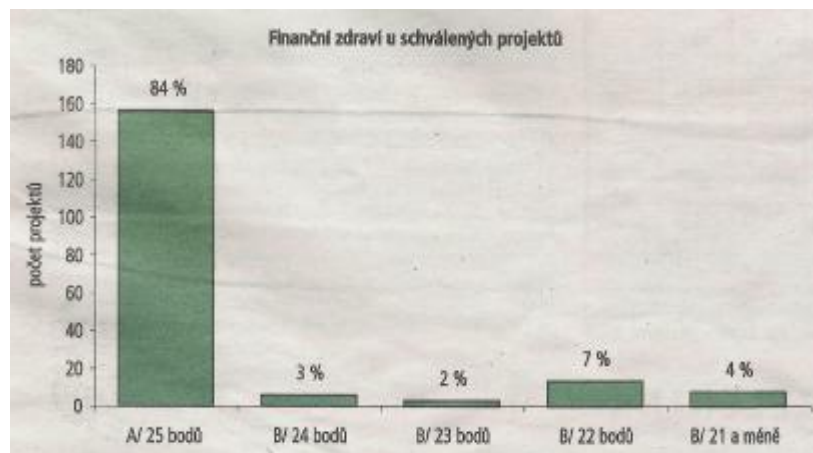
Charakteristika žadatelů

Z rozboru žádostí vyplývá, že právnické osoby mnohem více sázely na jistotu a požadovaly nejnižší možné procento podpory. Naproti tomu fyzické osoby si nárokovanou míru podpory snižovaly méně. Velmi často chtěly s touto finanční výpomocí pořizovat traktor, který nepatřil mezi stroje zvýhodněné v bodovacích kritériích. Vliv při výběru projektů při porovnání obou právních forem mělo také finanční zdraví. (16, s. 29)

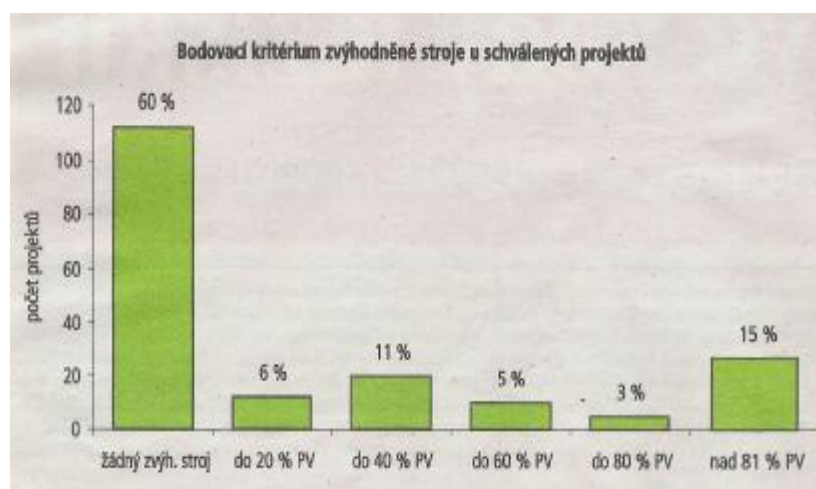
Výborné finanční zdraví

Přibližně 60 procent, konkrétně 322 žadatelů, splnilo požadavky na výborné finanční zdraví v kategorii A a získalo tak plný počet bodů. U schválených projektů to představuje 84 procent žadatelů.

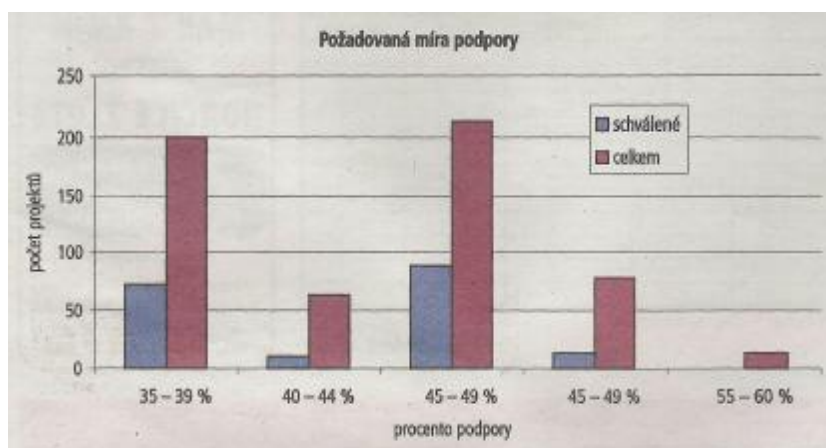
Pouze jedenácti žadatelům nebyly za finanční zdraví připsány body. Všichni proto náleží do skupiny neschválených projektů. Jak MZe upřesnilo, další čtyři projekty byly kvůli nevyhovujícímu finančnímu zdraví vyřazeny z administrace. (16, s. 29)

Graf 2. Finanční zdraví u schválených projektů (16, s. 29)

Graf 3. Bodovací kritérium zvýhodnění stroje u schválených projektů (16, s. 29)

Graf 4. Požadovaná míra podpory (16, s. 29)

1.2 Zemědělství v ČR

1.2.1 K současné situaci v zemědělství

Zemědělství patří k nejvýznamnějším a také k nejchudším odvětvím. Zemědělství však nedostává tolik, kolik si za své úsilí zaslouží. Tak je tomu proto, že ze všech stran jsou na zemědělství vyvíjeny tlaky, aby z něj mohly být odsávány další prostředky.

Proces soustavného vytlačování zemědělství způsobil, že zemědělství je hodnoceno za své úsilí na výrobě konečného výrobku jen velmi malým dílem. (2, s. 75)

Zemědělská výroba má biologický charakter. Je silně závislá na přírodních podmínkách, které člověk ovlivnit nemůže.

Proto si zemědělec tak silně váží všeho, co na poli vzniklo a proto se také snaží veškerou produkci zužítkovat. (2, s. 64)

Přestože se naše zemědělství nevyrovnává se světovými cenami, neznamená to, že se v něm vykonalo málo. Podle údajů světové banky ceny vstupů dorostly u nás na mezinárodní úroveň. Naši zemědělci tudíž nakupují stroje, hnojiva, chemikálie za stejné ceny, za které je nakupují zemědělci v jiných zemích.

Zahraniční konkurence vytlačuje a bude vytlačovat z trhu naše výrobky i nadále. To proto, že naše zemědělství, potravinářství a potravinový trh zatím nejsou schopny současné konkurenci odolat. (3, s. 93 – 94)

Naše zemědělství může za své výrobky dostat zapláceno, pokud je prodá. Zda své výrobky na trhu prodá, nelze předvídat. To proto, že Evropský trh je ovládán a usměrňován určitými záměry a pravidly, které naši zemědělci zatím neuvažují. Evropský trh a zejména trh EU údajně patří všem. Ne každý se však na něm prosadí a udrží si své pozice.

Trh EU je otevřený. Je přístupný nejen domácím, ale i mimoevropským výrobcům a obchodníkům. Je tudíž otevřen světovému trhu.

Světový trh však není férový, tedy nemá seriózní pravidla, podle kterých by byl trh v souladu s přáními evropských výrobců a obchodníků. Na evropském trhu se proto může prosadit a také prosazuje i velké množství mimoevropských výrobců a obchodníků. (1, s. 7)

1.2.2 České zemědělství na prahu roku 2005

I na prahu roku 2005 je sociální situace v českém zemědělství nadále podstatně horší, než v jiných oborech. Je známým faktem, že pracovníků v zemědělství ubývá a český venkov se vyklidňuje. Od roku 1993 poklesl počet zaměstnanců v zemědělství o polovinu - až na současných 130 000. Mzdy v zemědělství výrazně pokulhávají a dosahují pouhých 74% národohospodářského průměru. Zemědělec si měsíčně vydělá o 4 200 Kč méně oproti průměrnému pracovníkovi v ČR. Z oboru z těchto pochopitelných příčin odchází zejména lidé mladí a kvalifikovaní a s tím se zhoršuje i věková struktura v zemědělství. Proto je nutné přijmout účinné motivační programy pro zaměstnávání mladých lidí v zemědělství. (18)

1.2.3 Proč je naše zemědělství ztrátové

Důvodů je mnoho. Hlavní jsou z nich dva. Naše zemědělství vyrábí s náklady o 30 % vyššími proto, že: 1. naše výroba klesla a 2. naše zemědělství a potravinářství se nerozvíjejí.

Vysoké náklady způsobily pokles zemědělské výroby.

Vysoké náklady jsou způsobeny také tím, že naše zemědělství a potravinářství bez modernizace 10 let stagnuje. Zemědělství ustrnulo na úrovni konce 80. let. V našem zemědělství neproběhl proces vytváření systému služeb. (3, s. 107)

1.2.4 Využití vlastních zdrojů

Zemědělci si zvykli věnovat se výhradně práci v zemědělství. Práci v zemědělství řeší obvykle s velkým zaujetím. Hlavním cílem zemědělců je pěstovat rostlinné výrobky nebo chovat zvířata. Ke své práci využívají zemědělci velké množství dopravních prostředků, strojů a nejrůznějších pomůcek a zařízení.

Protože práce v zemědělství má sezónní charakter, jsou všechny prostředky, používané v zemědělství, nedostatečně využité. Nevyužitím těchto prostředků není adekvátní část nákladů převáděna na jiné aktivity, ale je jimi zbytečně zatěžována zemědělská výroba.

Tento problém lze řešit programem využití vlastních zdrojů . (2, s. 95)

1.2.5 Problém zemědělského marketingu

Stanovení cen

Stanovení cen je obvyklým problémem. Výkupní ceny zemědělských produktů jsou nestabilními, a relativně nízké, stejně jsou nízké i příjmy zemědělců.

Pod vlivem konkurenčních podmínek mají zemědělci sklon, k udržování cen na úrovni produkčních nákladů. Snížení cen zemědělských produktů by nebylo tak kritické, kdyby byly doprovázeny snížením nákladů nebo kdyby mohli přizpůsobit ceny produktů cenám vstupů. Snížení ceny produktu na úroveň nákladů je dalším problémem zemědělského marketingu. (9, s. 23)

Vyjednávání s obchodníky

Příliš silná vyjednávací pozice obchodníků, nakupujících zemědělské produkty, proti pozici zemědělců, je jedním z nejzávažnějších problémů zemědělského marketingu.

Snížování cen potravin je dalším problémem zemědělského marketingu. (9, s. 23)

1.2.6 Perspektiva podnikání v zemědělství

Koncepce rozvoje zemědělství

Podle konkrétní situace by měla postupně sílit koncepce zemědělské velkovýroby. Koncepce rolnické malovýroby je koncepcí současného stavu a přežívání, ta druhá je dlouhodobá, zakládá dlouhodobou konkurenceschopnost. Bylo by vhodné aby existovaly silné kapitalistické podniky schopné obstát v globálním světě a vedle toho různé typy jiných podniků, i malých, které se zabývají zemědělstvím ani ne tak pro trh (nevyrábějí rozhodující část produkce), ale spíše pro vlastní obživu i pro zábavu. Ideální by bylo, kdyby dokázaly kooperovat s velkými podniky tak, jako se to děje v některých průmyslových odvětvích. V tomto směru jsou možnosti zcela nevyužity. (10, s. 91)

Předností malovýroby je úzké sepětí výrobce s výrobním procesem a jeho výsledky. Sám bezprostředně tvoří a má radost z výsledků své vlastní práce. To ho podněcuje k pracovnímu vypětí, vysokým výkonům, ke kvalitní práci. U své práce přemýšlí, má zájem, přemýšlí a je ochoten kdykoliv přiložit ruku k dílu. Není námezdním, neúčastným dělníkem, ale tvůrcem. K práci ho nemusí nikdo nutit, ani ho nemusí nikdo kontrolovat. (4, s. 10)

1.2.7 Struktura farem

Struktura farem v jednotlivých členských zemích vychází z řady historických faktů, obecně však sledujeme tradiční propojení mezi rodinnou farmou a obhospodařovanou půdou děděnou z generace na generaci. Slučování a skupování zemědělské půdy je proto velmi dlouhodobou záležitostí. (7, s.110)

1.3 Zemědělství je páteří venkova

Velký důraz kladený na trvale udržitelný rozvoj venkova vedl v posledních letech ve všech vyspělých zemích světa k radikální změně v přístupu k zemědělství. Funkce zemědělství dnes není jenom ve výrobě potravin, ale také v tvorbě a ochraně krajiny. Vývojem svého poznání dospěla Evropská unie k závěru, že péče o krajinu je stejně důležitá jako výroba potravin, což bylo základem pro vznik multifunkčního modelu evropského zemědělství. „My nepotřebujeme dotace a ochranu agrárního trhu proto, abychom bránili mezinárodnímu obchodu. My se kromě agrární produkce musíme starat o celý venkov, a proto musíme venkov tolik podporovat,“ říká Evropská unie. Jednoduše řečeno, Unie nepodporuje pouze zemědělskou výrobu, ale směřuje dotace také na mimoprodukční funkce.

Co si vlastně můžeme představit pod výrazy multifunkční zemědělství a mimoprodukční funkce? Rozhodně žádné nezvyklé činnosti, spíše zcela obyčejné aktivity, které míří k jedinému cíli – rozvoji venkova, k většímu využití zemědělské půdy pro nepotravinářskou produkci a k údržbě krajiny v kulturním stavu.

Již ze samotného označení vyplývá, že jde především o zdůraznění a podporu těch aktivit, které nesouvisí přímo s produkcí potravin, ale mají svůj nezastupitelný význam především v péči o krajinu. O co lépe vypadají udržovaná pole, posekané louky a meze, obnovené remízky a upravené cesty než zaplevelené plochy s loňskou uschlou trávou, neprostupné houštiny keřů a blátivé pěšiny s vyrytými úvozy od kol těžké mechanizace.

V předvstupním období již bylo možné přihlásit se a čerpat prostředky nejen z národního rozpočtu, ale i ze zdrojů Evropské unie, a to prostřednictvím programu SAPARD. Mezi předloženými projekty byly nejpočetněji zastoupeny aktivity, týkající se investic do zemědělského majetku, zlepšování zpracování a marketingu zemědělských

produktů, dále projekty odvodňování pozemků, pozemkových úprav, ale také obnovy a rozvoje vesnic i venkovské infrastruktury. (11, s. 9 – 12)

1.3.1 Odkud lze získat nové podpory

Pro zemědělství a venkov je nejdůležitější Evropský zemědělský orientační a záruční fond (EAGGF – European Agricultural Guidance and Guarantee Fond). Jsou z něj financovány dvě oblasti podnikání, tzv. sekce, zcela odlišného charakteru:

- *Sekce orientační* – podporuje mladé farmáře, různorodost zemědělské výroby v závislosti na přírodních podmínkách a v souvislosti s vytvářením nových, alternativních zdrojů příjmu. Tato sekce je orientována také na podporu změn struktury a zaměření zemědělské produkce ke zvyšování kvality zemědělských výrobků, na rozvoj venkovské infrastruktury a cestovního ruchu, na prevenci přírodních kalamit, ochranu venkovského kulturního dědictví, rozvoj a využití lesů;
- *Sekce záruční* – podporuje farmáře hospodařící v méně příznivých oblastech, ochranu životního prostředí a krajiny, předčasný odchod farmářů do důchodu a zalesňování zemědělské půdy.

Ministerstvo zemědělství zpracovalo pro tento účel *Operační program pro rozvoj venkova* a multifunkčního zemědělství, druhým programem resortu, financovaným ze záruční sekce EAGGF, je potom *Horizontální plán rozvoje venkova*. (11, s. 15 – 16)

1.3.2 Operační program Zemědělství

Tento program je směřován především na podporu zemědělské prvovýroby a zpracování zemědělských produktů, podporu lesního a vodního hospodářství a zajištění trvale udržitelného rozvoje venkova. Operační program bude navazovat na již fungující program SAPARD, stejně jako u něj bude potřeba k získání finančních prostředků předložit životaschopný projekt. Tento pak bude ze Strukturálních fondů spolufinancován zhruba z padesáti procent.

Ministerstvo zemědělství odhaduje, že v prvních třech letech po vstupu do Evropské unie by tak český venkov mohl získat téměř devět miliard korun. (11, s.16 – 17)

1.3.3 Do zemědělského majetku je třeba investovat

Skoro dvě třetiny z této sumy budou určeny na investice do zemědělského majetku. Cílem tohoto opatření je zejména zvýšení produktivity práce, konkurenceschopnosti zemědělského sektoru a kvality produkce.

Kategorie investic do zemědělského majetku je zaměřena především na zavádění nových technologií vedoucích k odstraňování negativních vlivů zemědělské produkce na životní prostředí. Jde zvláště o ochranu vod před znečištěním zemědělskými zdroji, o zavádění moderních a k životnímu prostředí šetrných technologií v zemědělství, které umožní ekologicky skladovat a využívat vedlejší produkty chovu hospodářských zvířat.

Investice v živočišné výrobě mají za cíl zlepšit hygienické standardy a z dlouhodobější perspektivy podpořit konkurenceschopnost zemědělské produkce na domácích i zahraničních trzích. Týkají se především rekonstrukcí, přestaveb a výstavby nových stájových kapacit a zemědělských staveb zlepšujících welfare (pohodu) zvířat tak, aby odpovídaly standardům EU na chov hospodářských zvířat – prasat, skotu a zejména nosnic. A to i z hlediska stájového prostředí, transportu a porážky.

Pod investice do zemědělského majetku patří také modernizace technického a technologického vybavení zemědělských farem, technologie snižující výrobní náklady a zlepšující pracovní podmínky v zemědělské výrobě. V rámci tohoto opatření budou výhodněji podporováni mladí začínající zemědělci. (11, s. 17 – 18)

1.3.4 Venkov se musí rozvíjet i přizpůsobit

Významnou roli v Operačním programu hrají aktivity zaměřené na rozvoj venkovských oblastí, které zahrnují uspořádání vlastnických práv k pozemkům, úpravy pozemků, větší rozmanitost zemědělských aktivit a činnosti blízkých zemědělství vytvářením nových pracovních příležitostí a zdrojů příjmů pro obyvatele venkovských oblastí. (11, s.19)

Pozemkové úpravy

Nápravu vlastnických vztahů k půdě, totiž zjednání praktického přístupu vlastníků ke svým pozemkům, je třeba považovat také za jeden z výrazných předpokladů úspěšného fungování českého zemědělství a venkova v Unii. Unie dbá důsledně na dodržování

vlastnických práv – takže, čím dříve Česká republika odstraní nedostatky, které v této oblasti má, tím lépe.

České zemědělství je specifické i tím, že na pronajaté půdě hospodaří více než 90 % farmářů. Většina zemědělských podnikatelů má zájem, si koupit pozemky, na nichž hospodaří, ale nemají potřebný kapitál ani možnost získat dlouhodobé úvěry od komerčních bank. Ministerstvo zemědělství proto pracuje na systému, který by českým rolníkům pomohl nakupovat půdu za příznivých podmínek.

Nejlepší cestou jsou takzvané komplexní pozemkové úpravy. Ty umožní dostupnost pozemků každému vlastníkovi, pozemky se mohou po dohodě scelovat tak, jak je to podnikatelsky výhodné. Pozemkové úpravy současně zohledňují ekologické požadavky na krajinu a počítají i s dalším rozvojem obce. Zkrátka, v ideálním případě modulují tvář venkova tak, aby odpovídal požadavkům ochrannářským i podnikatelským a přitom potvrzovala práva vlastníků. (11, s. 19 – 20)

Agroturistika

Agroturistika je určitě šancí na vytvoření nových pracovních příležitostí, ale i zvýšení příjmů zemědělských podnikatelů i samotných obcí. Díky ní se mohou také najít prostředky na místně potřebné investiční akce nejrůznějšího charakteru. (11, s. 21)

Přímé platby

Česká republika bude pro čerpání finančních prostředků z Evropské unie uplatňovat zjednodušený systém přímých plateb nazývaný „režim jednotné platby na plochu“ (single area payment scheme – SAPS). Zjednodušené přímé platby skýtají pro zemědělce několik zásadních výhod. Budeme moci čerpat celý objem finančních prostředků na přímé platby.

(12, s. 13)

Platba na plochu

Systém jednotné platby na plochu přinese zjednodušení systému a kontrol. Podstatou zmíněného systému je, že se celkový finanční balík přímých plateb EU, vypočtený jako součet nárokových plateb pro příslušný rok na jednotlivé komodity, rozdělí na každý hektar oprávněné výměry zemědělské půdy, tedy na ornou půdu, trvalé travní porosty, sady, chmelnice, vinice a zahrady. (12, s. 13 – 14)

Doplňkové přímé platby – top-up

Každé zjednodušení přinese přerozdělení peněz, neboť platby půjdou i na plodiny, které jinak nejsou přímými platbami podporovány. Snahou Mze je minimalizovat nepříznivé dopady u některých komodit, a proto bude tuto skutečnost řešit v rámci dorovnávání přímých plateb tzv. národní doplňkovou přímou platbou – top-up. (12, s. 14)

Podtituly

1. A orná půda
1. B chmelnice
1. C bahnice a kozy
1. D krávy bez tržní produkce mléka (KBTPM)
1. E skot
1. F osivo píce a lnu (13, s. 3)

Firma Milana Kováře využívá podtitul 1. E KBTPM a 1. E skot, které podrobněji popíšu v analytické části.

1.3.5 Horizontální plán rozvoje venkova

Plán se týká zejména podpor oblastí, které mají horší přírodní podmínky pro podnikání, nezapomíná ani na ekologické zemědělství, zalesňování nebo zatravňování zemědělských pozemků. Mezi podpůrné programy v rámci tohoto plánu patří i podpora předčasného odchodu do důchodu a dotace odbytovým družstvům.

V prvních třech letech po připojení k Unii může díky tomuto plánu získat venkov ze Strukturálních fondů Unie a dofinancováním z národních zdrojů asi 17 miliard korun. Z tohoto přibližně polovina půjde do méně příznivých oblastí (LFA) a oblastí s ekologickými omezeními. (11, s.22)

1.3.6 Zemědělci v LFA si polepší

Jednou z nejpodstatnějších podpor pro venkov jsou dotace do takzvaných LFA. LFA je zkratkou slov „less favoured areas“, znamená tedy *méně příznivé oblasti*, případně *oblasti s ekologickými omezeními*. Patří mezi ně horské a podhorské oblasti, oblasti ve všech zónách národních parků, chráněných krajinných oblastech a přírodních rezervacích. Do LFA je v České republice po zpřesnění zařazeno přibližně 2,08 milionu hektarů zemědělské půdy, což je 48,6 % z celkového zemědělského půdního fondu. (11, s. 22)

Sedláci hospodařící v oblastech LFA ve ztížených podmínkách stěží zajistí konkurenceschopnost ve srovnání s hospodařením v intenzivních oblastech. (17, s. 8)

Podporování těchto oblastí pomáhá zajistit odpovídající příjmy zemědělským podnikům hospodařícím ve ztížených podmínkách a přispívajícím k zachování venkovské krajiny. Napomáhá rovněž rozvoji trvale udržitelných systémů hospodaření na půdě a stabilizaci venkovské populace. Nárok na dotace pro podnikatele v těchto oblastech vzniká jednoduše tím, že v těchto přírodních podmínkách hospodaří. Pro získání podpory je ovšem nutné, aby se zemědělský podnikatel zavázal, že zde bude provozovat a udržovat zemědělskou činnost po dobu minimálně pěti let od prvního roku platby vyrovnávacího příspěvku.

Nejvyšší dotace přitom dostanou oblasti horské, kde je již z dnešních podpor zcela zřetelná snaha snížit zornění půdy a naopak podpořit zakládání pastvin. V oblastech s ekologickými omezeními, tedy převážně v nejrůznějších chráněných územích, jde o podpory kompenzující farmářům ztráty, které jim přináší hospodaření v těchto lokalitách. Jsou to různá omezení nezbytná k tomu, aby nedocházelo k poškozování životního prostředí – požaduje se například nižší intenzita chovu zvířat, je zakázáno nebo výrazně omezeno hnojení pozemků a používání kejdy a ostatního tekutého odpadu.

V letech 2004 až 2006 jsou na podporu méně příznivých oblastí a oblastí s ekologickými omezeními určeny 3 miliardy korun ročně. (11, s. 22 – 23)

Předmět vyrovnávacího příspěvku

Vyrovnávací příspěvek na hospodaření v méně příznivých oblastech a oblastem s ekologickými omezeními (dále jen „LFA“) se poskytuje **pouze na travní porosty evidované v LPIS**, které se nacházejí v některé z následujících oblastí:

- o **horská oblast typu H^A**: obce nebo k.ú. s nadmořskou výškou nad 600 m.n.m nebo s výškou 500 až 600 m.n.m. a zároveň se svažitostí vyšší jak 7 stupňů (12,3%) na 50% území této obce nebo k.ú. – 105% průměrné sazby pro horskou oblast
- o **horská oblast typu H^B**: obce nebo k.ú. nesplňující kritéria pro oblast typu H^A (90% průměrné sazby pro horskou oblast), které však byly za účelem zachování celistvosti horské oblasti do této oblasti zařazeny

- o **ostatní méně příznivá oblast typu O^A:** obce nebo k.ú. s výnosností zemědělské půdy nižší než 34 bodů – 105% průměrné sazby pro ostatní méně příznivou oblast, které nepatří do horské oblasti, a které jako celek v průměru splňují demografická kritéria – hustota obyvatel nižší než 75 obyv. na km² a podíl pracujících v zemědělství na celkovém počtu praceschopného obyvatelstva vyšší než 6%
- o **ostatní méně příznivá oblast typu O^B:** obce s výnosností zemědělské půdy 34 až 38 bodů - 85% průměrné sazby pro ostatní méně příznivou oblast, které byly za účelem zachování celistvosti ostatní méně příznivé oblasti do této oblasti zařazeny
- o **specifická oblast S:** obce a katastrální území s výnosností zem. půdy nižší než 34 bodů nebo výnosností 34 až 38 bodů a zároveň se svažítostí vyšší jak 7 stupňů na 50% území této obce nebo k.ú.- tyto obce nebo k.ú. nesplňují jako celek demografická kritéria pro ostatní méně příznivou oblast)
- o **oblast s ekologickými omezeními E:** území vymezená jako NATURA 2000 (ptačí oblasti a oblasti ochrany rostlin a volně žijících živočichů) na územích I. zón národních parků a chráněných krajinných oblastí) – zatím nebyla ze strany MŽP příslušným nařízením vlády vymezena a lze očekávat, že o vyrovnávací příspěvek na E oblasti bude možné žádat od roku 2005 (20)

1.3.7 Agroenvironmentální opatření

Pod pojmem „agroenvironmentální“ je třeba vidět zemědělské činnosti, směřující k šetrné péči o životní prostředí. Tato opatření řeší zejména zachování a zvyšování biologické různorodosti na travních porostech i na orné půdě. Patří sem také údržba travních porostů pastvou hospodářských zvířat či podpora ekologického zemědělství.

Kromě toho jde o aktivity, které omezují celoevropskou nadprodukcí potravin, prospívají životnímu prostředí a napomáhají k udržitelnému rozvoji venkova.

Hlavním principem agroenvironmentálních opatření je uhradit zemědělci ekonomickou újmu za to, že bude hospodařit způsobem, který je příznivý k životnímu prostředí. (12, s. 26)

1.3.8 Podpora mládí aneb dotace důchodcům

Jedním z bodů plánu rozvoje venkova je také podpora předčasného odchodu rolníků do důchodu, s nímž zatím tuzemští zemědělci nemají zkušenost. Opatření umožňuje zemědělcům splňujícím podmínky, tedy věk minimálně 55 let a zároveň nižší než zákonný důchodový věk, definitivní ukončení komerční zemědělské činnosti, prokázání předepsaného počtu let práce a podnikání v zemědělství (minimálně 10 let, z toho poslední tři roky v zemědělském podniku, který chce předat). Hospodařit musel zemědělec na minimální výměře 5 ha půdy. Pak má nárok po ukončení práce v zemědělství na desetiletou podporu ve formě důchodových dávek. Splnění nezbytného předpokladu předání zemědělské půdy, případně i dalšího majetku potřebného pro zemědělskou výrobu jinému zemědělskému podnikateli. Na zemědělce, který hospodářství přebírá jsou též kladeny podmínky: věk nižší než 40 let, předepsaná zemědělská kvalifikace a praxe, dosažení prahu minimální ekonomické velikosti podniku vyjadřované v příjmových jednotkách apod. Podmínky jsou stanoveny tak, aby bylo zajištěno pokračování zemědělské činnosti podnikem zaručujícím dosahování určité úrovně zemědělských, případně i ostatních příjmů. Základem pro výpočet příjmových jednotek je výměra pěstovaných plodin a rozsah jednotlivých chovů hospodářských zvířat a finančně měřený rozsah prováděných zemědělských činností.

Výše roční podpory je stanovena tak, že k paušálu 75 000 Kč se připočítává částka odvozená od počtu převedených hektarů. Po dovršení důchodového věku musí farmář požádat o starobní důchod, poté mu bude podpora z titulu předčasného odchodu do důchodu poskytována jako doplněk k vyměřenému starobnímu důchodu do výše původní „zemědělské“ podpory vyměřené z titulu tohoto opatření. (11, s. 26)

II. ANALYTICKÁ ČÁST

2 ANALÝZA FIRMY MILAN KOVÁŘ

2.1 Charakteristika okresu Vsetín

V těch katastrálních území, kde došlo k rozpadu JZD je největším problémem obdělávání půdy, která byla sloučena do honů. Pozemkové úpravy jsou prováděny velmi pomalu a při rozdrobenosti a složitosti jednotlivých katastrů je provedení pozemkových úprav jako základ pro řádné obdělávání půdy. Převážná část hospodařících zemědělců je v horské a podhorské oblasti.

Povrch okresu je značně členitý, tvořený hornatinami a pahorkatinami. Produkční schopnost půd je v okrese Vsetín 39,5 bodu a je vysoce podprůměrná 69. místo v rámci ČR. Pouze 5% půdy patří do skupiny nejúrodnějších půd. Zhruba třetina půd je v rovině nebo mírně zvlněném terénu do 7° sklonitosti, ve výrazném až příkrém svahu nad 12° sklonitosti je 39,8% zemědělské půdy. Nízký stupeň zornění a vysoký podíl území se svažitostí nad 12 stupňů určují charakter využití zemědělské půdy a velmi nízkou intenzitu rostlinné výroby. Orné půdy je 40%, oproti minulým letům došlo ke snížení o 4% ve prospěch luk a pastvin. Trvalých travních porostů je 53% ze zemědělské půdy.

V současné době ani drobní zemědělci nepěstují v horské části okresu obiloviny z důvodu neúměrných nákladů na osiva, hnojiva, pesticidy a PHM, proto je pro ně nákup obilí výhodnější.

Skotu je v okrese okolo 17 000 kusů, v dřívější době se stavy pohybovaly okolo 34 000 kusů. Rovněž došlo k podstatnému snížení stavu krav. V současné době je okolo 6300 kusů krav s tržní produkcí a okolo 1200 kusů krav bez tržní produkce mléka.

V okrese hospodaří:

- 8 ZD průměrná výměra 1 400 ha
- 1 a. s. průměrná výměra 1 198 ha
- 11 s. r. o. průměrná výměra 470 ha
- 2 ostatní Agropodnik, ZNZ
- 8 soukromých zemědělců nad 100 ha
- 142 soukromých zemědělců nad 10 ha

Především v horské části okresu hospodaří přes 1 000 drobných zemědělců, u nichž je zemědělství jako doplněk příjmu při zaměstnání. (22)

2.2 SWOT analýza podnikání v zemědělství s ohledem na LFA

Silné stránky:

- méně konkurence s porovnáním v intenzivním zemědělství
- vyšší dotace, kterými jsou ovšem kompenzovány vyšší náklady na hospodaření a ztráty
- motivem pro rozhodnutí podnikání v zemědělství je především vztah k hospodaření nikoli zisk

Slabé stránky:

- obtížnější podmínky pro podnikání s porovnáním v úrodných oblastech
- omezené možnosti v chovu dobytka a pěstování obilovin a jiných plodin díky méně úrodné půdě
- dosahování nižších zisků díky stíženým přírodním podmínkám a vyšším nákladům na hospodaření
- vysoké náklady na údržbu techniky, díky vysokému zatížení v horských oblastech
- nižší výnosy z obhospodařované půdy
- krmivo vyprodukované v této oblasti nemá takovou kvalitu a nutriční hodnotu jako v úrodných nížinách

Příležitosti:

- možnost agroturistiky
- možnost získání různých dotací, podpor, úvěrů a účast v programech EU
- možnost poskytování služeb

Ohrožení:

- ohrožení na životu a zdraví při obdělávání půdy na svažitém terénu (strmé kopce, svažité louky)
- nejistota v obdržení celé výše dotace

- dotace a podpory nejsou vypláceny zálohově, nýbrž zpětně po kontrole v průběhu a ke konci roku $\Rightarrow$ způsobení problému s CF u zemědělců
- dotace nejsou vypláceny jednorázově
- dlouhé čekání vybraných žadatelů o různé druhy podpor (např. podpora na koupě stroje), příspěvků a dotací na vyplacení
- po vstupu do EU intenzivnější a přísnější kontroly (kontroly počtu a stavu skotu, welfare zvířat, kontrola ekologů, kontrola skutečně obdělávané půdy) $\Rightarrow$ při nesplnění podmínek hrozí nevyplacení celé výše dotace nebo další sankce
- ohrožení dobytka BSE a jiných chorob

2.3 Zásadní změny v zemědělství před a po vstupu do EU

Před vstupem do EU	Po vstupu do EU
• vyplacena záloha na dotace, po podání žádosti, ve výši cca 60 % z celkové výše dotace • menší jistota dorovnání dotace do plné výše • formální kontrola pracovníky MZe (nikoli intenzivní a hloubková)	• záloha se nevyplácí • výplata určité části dotací začíná zpravidla ke konci hospodářského roku, případně po fyzické kontrole • z celkového počtu žadatelů je náhodně vybráno cca 5 % kontrolovaných subjektů • větší jistota dorovnání do plné výše dotace, která je garantována EU $\Rightarrow$ stát je nucen dané dotace vyplatit žadatelům, aby je pak mohl čerpat z fondu EU • jednotlivé kontroly specializovanými pracovníky např. na stav a označování skotu, půdní bloky, ekologie • vyšší nároky na evidenci a označení

• distribuce ušních známek byla zajištěna přes plemenářské podniky • o platbu na plochu se žádalo na základě výměr uvedených v Listu vlastnickém	skotu, převedení veškeré starosti o značení skotu na chovatele, ten hlásí veškeré změny centrální evidenci skotu • výměry pozemků jsou uvedeny v půdních blocích, které nahradily vypisování jednotlivých parcel s katastru nemovitostí (půdní bloky jsou zobrazeny podle leteckého snímkování, které dokládá skutečný stav obhospodařované půdy) • kladen důraz na ekologii a údržbu krajiny • nutnost absolvování minimální zemědělské kvalifikace (jinak zemědělec nezíská dotace)
---	--

2.4 Charakteristika firmy Milan Kovář

Firma Milan Kovář byla založena roku 1992 a nachází se na Valašsku, v malé vesnici Prlov. Tato obec je horského a podhorského rázu tedy spadá do LFA, což jsou méně příznivé oblasti a oblasti s environmentálním zařazením.

Do poloviny 20. století byl Prlov čistě zemědělskou obcí a každý, kdo vlastnil půdu, ji obdělával a byl živ z toho, co mu přinesla úroda. V období kolektivizace se sjednotila malá políčka pod Jednotné zemědělské družstvo Valašské Kotáry. Po roce 1989 došlo k vrácení pozemků původním vlastníkům. Avšak doba pokročila a nová generace lidí našla zdroj své obživy v různých, převážně průmyslových odvětvích. Ti se již nechtějí a nebudou vracet k hospodaření na poli, proto dali svá pole do pronájmu dvěma zemědělským firmám, které nyní v Prlově hospodaří, firma Milan Kovář a firma GONE s. r. o. Vzhledem k tomu, že pan Kovář začal podnikat v zemědělství po ukončení základní vojenské služby a to až v roce 1992 a nebyly vráceny jeho rodině žádné restituce v podobě nemovitosti. Pohledávka byla

vyrovnána jen z malé části pouze movitým majetkem. Z tohoto důvodu, se postupně buduje celý areál farmy na „zelené louce“, z vlastních finančních prostředků.

Tradice hospodaření v zemědělství rodiny Kovářových zasahuje, podle dostupných zdrojů, do první poloviny 20. století. Způsob hospodaření se během let měnil až dospěl k dnešní podobě, kdy v našich současných podmínkách se upustilo od chovu mléčného skotu a přechází se k chovu masných plemen. Pan Milan Kovář pokračuje v této tradici a nyní vlastní rodinnou farmu. Hospodář na pozemcích o rozloze cca 60,4 ha, chová 33 kusů krav bez tržní produkce mléka a 27 kusů zástavového a jatečního skotu. V oblasti LFA nejsou vhodné podmínky pro chov krav s tržní produkcí mléka, poněvadž hodnoty krmiva nedosahují takové kvality jako v úrodných oblastech. Toto je bohužel jedna z negativních stránek LFA oblastí, kde jsou zemědělci ochuzeni o příjmy z produkce mléka. Musí se tedy této nepříznivé oblasti přizpůsobit a hledat zdroj příjmů jinde. Příležitostí není málo, nabízí se např. výkon služeb pro zemědělství, údržba komunikací v zimním období, práce v lesním hospodářství a to vše za využití stávající zemědělské techniky. Díky tomu, že pan Kovář je vyučen v oboru stavební zámečnick se také nabízí výroba jednoduchých ocelových konstrukcí, na zakázku místního podnikatele a vlastníka firmy s výrobou ocelových konstrukcí.

Aby pan Kovář mohl poskytovat služby se svou zemědělskou technikou, byla nutná, přes všechny investice do budování zemědělského komplexu, také investice do obnovy vozového parku. Stroje byly již zastaralé, nevyhovovaly dnešním podmínkám, při zvýšení stavu skotu kapacitně nestačily a postupně docházely. Jejich opravy a údržba by byly příliš finančně a především časově nákladné, proto se přistoupilo k postupné obnově zemědělské techniky. Moderní zemědělská technika je mnohem výkonnější, což umožňuje maximální využití příznivého počasí a také ušetří zemědělci čas i počet pracovních sil.

2.4.1 SWOT analýza firmy Milan Kovář

Silné stránky:

- rodinná farma (rodinné zázemí) $\Rightarrow$ maximální pracovní nasazení členů rodiny do práce
- více jak desetiletá tradice firmy
- mnohaleté zkušenosti v zemědělství

- práce v zemědělství koníčkem, silný vztah k zemědělství a vlastní firmě
- cca 20% půdy ve vlastnictví zemědělského podnikatele
- celý zemědělský komplex ve vlastnictví zemědělského podnikatele
- zemědělský komplex soustředěn do jednoho místa $\Rightarrow$ minimální vzdálenosti mezi jednotlivými objekty
- zemědělský komplex blízko obydlí $\Rightarrow$ neustálý dohled nad zvířaty
- jednotlivé pastevní areály dostupné bez transportu zvířat
- obnovení zemědělské techniky: pořízení traktoru, výkonného lisu, baličky
- velmi dobré vztahy s ostatními zemědělskými podnikateli v okolí

Slabé stránky:

- zemědělský komplex vybudován na kopci (vedle obydlí) $\Rightarrow$ obtížný přístup se zemědělskou technikou
- dlouhodobě nevykazovaný zisk $\Rightarrow$ vysoké investice (nedostatek finančních prostředků)
- postupná, pomalá obnova zemědělské techniky
- chybí výraznější inovace v zemědělské firmě
- registrace DPH až v červnu 2004 $\Rightarrow$ podnikatel se ochudil o finanční prostředky, které by jinak dostal při vrátce daně
- obtížnější podnikání v LFA:
 - nižší výnosy z ha,
 - obtížná údržba pozemků při vysoké svažitosti,
 - vysoká spotřeba PHM,
 - vysoké opotřebení zemědělské techniky

Příležitosti:

- agroturistika – rodinná farma se nachází v turisticky atraktivním prostředí a blízko slovenských hranic $\Rightarrow$ možný příliv turistů i ze Slovenska

- možnost spojení s ostatními zemědělskými farmami v okolí v případě slabé konkurenceschopnosti
- možnost pronájmu, příp. koupě dalších pozemků od vlastníků půdy
- možnost poskytování kvalitních služeb díky modernizované technice
- možnost získání finančních prostředků z dalších programů EU
- prodej skotu $\Rightarrow$ zdroj dalších příjmů

Ohrožení:

- poměrně nestabilní prostředí pro podnikání (nestabilní výše dotací, vysoké sankce v případě nedodržení podmínek)
- nejistota v přežití malých rodinných farem
- zvýšený počet kontrol po vstupu do EU
- náročnější podmínky pro splnění a získání dotací v maximální možné výši
- zvýšení nákladů pro splnění podmínek EU v zemědělství (ekologie, ustájení zvířat, jejich evidence aj.)
- na poměrně malé rozloze soustředěno několik zemědělských firem $\Rightarrow$ rozdělení, rozkouskování půdy
- kolísavá cena výkupu skotu

2.4.2 Zemědělská technika

Zemědělství je charakteristické sezónními pracemi, kdy v omezené době je nutné maximálně využít příznivého počasí a vykonat co nejvíce práce.

Zemědělská technika byla během let opotřebovaná a zastaralá, s tím byly spojeny také vysoké náklady na provoz a opravy. Při opravách zemědělské techniky vyvstal problém špatné dostupnosti náhradních dílů.

Sezónní práce, které jsou ovlivněny především počasím se díky méně výkonné, zastaralé a tudíž poruchové technice, oddalovaly a prodlužovaly.

Stav zemědělské techniky vyžadoval nutnou a neodkladnou modernizaci. Největší investice do modernizace strojů byly provedeny během posledních tří let.

Koupě zemědělské techniky v roce 2002:

Nakladač UNC (zánovní)	61 000 Kč
------------------------	-----------

Příslušenství k nakladači	85 000 Kč
---------------------------	-----------

(lžíce, kleště na balíky, manipulační kleště)

Koupě zemědělské techniky v roce 2003:

Balící stroj McHale 991 L (nový)	195 444 Kč
----------------------------------	------------

Fekál (zánovní)	42 000 Kč
-----------------	-----------

Koupě zemědělské techniky v roce 2004:

Svinovací lis (zánovní)	260 000 Kč
-------------------------	------------

Koupě zemědělské techniky v roce 2005:

Traktor Zetor 7341 (zánovní)	560 000 Kč
------------------------------	------------

Důvody, proč se neinvestovalo do zemědělské techniky dříve:

- o Nejdříve bylo nutné investovat do vybudování pastevního areálu a zimovišť a do nákupu strategických pozemků.
- o Na obnovu, modernizaci, popř. koupě zemědělské techniky nezbývaly finanční prostředky. Současná situace a stav techniky si již vyžádaly neodkladnou investici do obnovy a modernizace zemědělské techniky.

2.4.3 Struktura práce v zemědělství

Zde jsou uvedeny veškeré práce, které jsou vykonávány během celého roku, přičemž jarem počínaje a podzimem konče probíhá zemědělská sezóna, kde jsou dané práce ještě zintenzivněny a odkázány především na přízeň a nepřízeň počasí.

Vedle prací jsou v závorkách uvedeny stroje, které jsou potřeba k jejich vykonání a které zemědělec vlastní, aby byl naprosto soběstačný a nebyl odkázán na služby jiných zemědělců v okolí.

1) Jarní práce:

- smykování (vláčení) pastvin a TTP (luční smyky, brány)
- přihnojování (rozmetadla)

2) Letní práce:

Výroba sena:

- sečení píce (žací stroj)
- obracení píce (obraceč)
- shrnování píce (shrnovač)
- a) svážení volné píce sběracím vozem
- b) lisování: velké balíky (lis na válcové balíky)
- svoz a úklid balíků

Výroba travní senáže:

- sečení píce
- obracení píce (je-li nutné)
- shrnování píce
- lisování do velkých kulatých balíků
- svoz balíků (vůz na přepravu balíků)
- balení na svozových místech (balička)
- vyžínání podél elektrických ohrad z důvodu zabezpečení vodivosti a funkčnosti (křevinořez)

Při příznivých klimatických podmínkách bývá i druhá sklizeň píce.

Za předpokladu příznivého počasí se vyrobí seno i senáž pro vlastní potřebu za 10 až 14 dnů.

3) Podzimní práce:

- sekání nedopasků, úklid
- hnojení chlévskou mrvou s následným zapravováním do půdy

4) Práce po ukončení hospodářského roku:

- čištění pozemků od náletových dřevin
- zazimování techniky
- opravy zemědělské techniky
- příprava techniky na novou sezónu

2.4.4 Sezónní pracovníci

Poněvadž se jedná o rodinnou farmu, syn a otec, nemají zaměstnance, pouze nájemní pracovníky, kteří pomáhají především v období sezóny, kdy je nejvíce nárazové práce. Např. jeden shrnuje a druhý hned lisuje travní hmotu. Práce je pak stíhána mnohem rychleji a snadněji.

Ani v nejbližším časovém horizontu neuvažuje rodinná farma o zaměstnancích, poněvadž rodinní příslušníci zvládají práci i díky moderní a výkonné technice sami. Nájemní pracovník je mnohem levnější než stálý zaměstnanec, který by nebyl vždy plně vytížen a pracovní nasazení by nebylo takové, jako mají rodinní příslušníci farmy. Rodinná farma tedy zatím neuvažuje o zaměstnancích.

2.4.5 Registrace DPH

Rodinná farma pana Milana Kováře se zaregistrovala jako čtvrtletní plátce DPH až v červnu 2004. Poněvadž obnovuje park zemědělských strojů a každým rokem se uskuteční koupě, bylo pro firmu výhodné, aby se zaregistrovala jako plátce DPH již dříve. Tím se ochudila o finanční prostředky, které by jí jinak byly finančním úřadem po kontrole účetnictví vráceny.

Níže jsou uvedeny částky DPH, které byly firmě po registraci již vráceny.

Rok 2004:

Částka

2. čtvrtletí (registrace červen)

DPH uplatněno a vráceno zpětně za balící stroj McHale 991 L a provozní režii	92 289 Kč
---	-----------

3. čtvrtletí

DPH vráceno především za běžnou režii (fólie a síťovina na balíky)	21 113 Kč
--	-----------

4. čtvrtletí

<u>DPH vráceno především za PHM (nafta)</u>	<u>31 917 Kč</u>
---	------------------

Celkem vráceno:	145 319 Kč
-----------------	------------

Rok 2005:

1. čtvrtletí

předpokládaná vratka DPH za koupi traktoru	106 400 Kč
--	------------

Doposud bylo vráceno finančním úřadem 145 319 Kč, což je pro podnikatele významná částka.

2.4.6 Finanční analýza firmy Milan Kovář

Na internetové adrese <http://www.ideahelp.cz/ekonomika/> je program, kde si mohou zemědělci zdarma zjistit, jak jsou na tom s finančním zdravím podniku a zda-li má smysl žádat o určité dotace nebo příspěvky např. na koupi zemědělského stroje.

Program je velmi jednoduchý. Uchazeč se nejprve zaregistruje pod svým IČO a následně mu bude přiděleno heslo, pod kterým se může kdykoliv znovu přihlásit, zadat potřebné vstupní údaje a zjistit tak finanční zdraví podniku.

Využila jsem tohoto programu, který se nám nabízí a zadala potřebná data. Program pak sám vypočetl, obodoval dle podmínek a vyhodnotil finanční zdraví podniku.

Definice ukazatelů, bodové ohodnocení a způsob výpočtu jsou uvedeny v PŘÍLOHÁCH II až IV. Tabulky vyjadřující finanční zdraví firmy Milan Kovář a jejich slovní komentář jsou uvedeny níže.

Finanční analýza ve výsledku bodového hodnocení vyhodnotila, že celkové finanční zdraví podniku za jednotlivá období spadá do kategorie A, s nejvyšším bodovým ohodnocením.

K tomuto hodnocení, podle mého názoru, nejvíce přispěla skutečnost, že firma nikdy nežádala o úvěr, který by pak následně splácela. Jako rodinná farma, řešila vždy finanční potřebu půjčkami od rodinných příslušníků. Půjčky se jí vždy podařilo splatit do konce roku. Ty byly spláceny převážně z dotací, po odložení určité částky na provoz rodinné farmy (např. koupě nafty aj.).

Nynější závazek, který souvisí s koupí zánovního traktoru je natolik vysoký, že ho firma pravděpodobně nesplatí do konce roku.

K tomuto kroku, půjčce finančních prostředků od rodinných příslušníků, se přistupuje z několika důvodů:

- jedná se o rodinnou farmu, peníze tedy půjčuje rodina
- závazkový vztah je založen na spolehlivosti a dobrých vztazích mezi dlužníkem a rodinnou
- termín splacení závazku lze přizpůsobit finanční situaci dlužníka
- za nedodržení termínu zaplacení závazku nehrozí žádné sankce
- bezúročná půjčka peněz
- leasingové společnosti většinou nechtějí poskytnout leasing na starší zemědělské stroje

Nové stroje, jako např. traktor mají vysokou pořizovací cenu cca 1 200 000 Kč a více. Jednalo by se o příliš vysokou částku pro tak malou rodinnou farmu a závazek splacení leasingu na několik let. Podnikatel však musí počítat i s rizikem a nejistotou v podnikání, které mohou v budoucnu nastat. Starší traktor v dobrém technickém stavu tedy udělá stejnou práci jako nový, mnohem dražší traktor.

Dále firma nežádala ani o dotaci na traktor, poněvadž by pak byla zavázána celou řadou podmínek, jako např. hospodařit minimálně deset let apod. Tyto podmínky spíše svazují a v dnešní době, kdy prostředí pro podnikání v zemědělství je poněkud nestabilní a plné administrativních kontrol, které mohou znemožnit existenci firmy, se farma rozhodla pro rodinné finanční zdroje. Navíc, jak jsem již uvedla v teoretické části, jen malý počet žadatelů získal dotaci na zemědělské stroje.

V případě, kdy rodinná farma bude vykazovat stálý zisk, bude uvažovat o další postupné obnově již novými zemědělskými stroji. Nejprve si však na to musí vydělat, což není v zemědělství jednoduché.

2.4.7 Výměra obhospodařované půdy a počet chovaného dobytka

Výměra obhospodařované půdy činí cca 60,4 ha, z nichž asi tři čtvrtiny jsou pastviny a jedna třetina louky, z nichž se sklízí krmivo pro dobytek (seno, senáž). Na počátku roku 2005 činí počet chovaného dobytka 60 kusů.

Zvolilo se větší množství pastvin, poněvadž firma splňuje zátěž dobytka na plochu a velkou výhodou pastvin je, že se mohou spásat i séct, kdežto louky se spásat nesmí. Ty skutečně slouží jen pro produkci krmné hmoty.

Pastviny jsou také mnohem úspornější, poněvadž tráva je spásána dobyt看em a v daném případě nemusí být prováděna dvojí seč. Ušetří se tedy nafta a čas, stroje nebudou tak opotřebovány. Pastva také dodává kulturní ráz krajině. Louky jsou ponechány na rovinách nebo kde je malá svažitosť, aby mohly být snadno obdělávány a udržovány.

Pastva je místy nezbytná kvůli vysoké svažitosti pastvin. Obdělání technikou je velmi obtížné nebo prakticky nemožné.

2.4.8 Realizace dotačních zásad SZP v r. 2004

- SASP (Jednotná platba na plochu)
- Národní komplementární platby (doplňkové přímé platby: top-up)
- Strukturální fondy
 - a) HRDP
 - b) OP

- Národní podpory (State aid) (13, s. 2)

Systém jednotné platby na plochu

Princip:

- platba bude provedena na hektar užívané zemědělské půdy ve výši cca 1600 – 1700 Kč/ha

Podmínky:

- minimální výměra zemědělského podniku 1 ha
- minimální výměra půdního bloku 0,1 ha
- dodržování podmínek správné zemědělské praxe a podmínek na ochranu životního prostředí
- podání žádosti (13, s. 2)

Národní komplementární platby před vstupem (doplňkové platby)

- skot – zde všechna možná dorovnávání budou rozpuštěna na VDJ, platba ve výši 850 Kč
- KBTPM – 5.075 Kč (13, s. 2)

Doplňkové přímé platby

1. D Krávy bez tržní produkce mléka

Předmětem podpory je kráva chovaná v systému chovu bez tržní produkce mléka (BTPM) k 31. 12. 2003 chovatelem, kterému byl přidělen individuální limit práv na prémie.

Výše dotace:

4 225 Kč na 1 krávu chovanou v systému chovu KBTPM k 31. 12. 2003. (12, s. 15)

1. E Skot

Předmětem podpory je velká dobytčí jednotka (VDJ) vypočtená ze stavu skotu chovaného žadatelem k 31.12.2003.

Pro výpočet VDJ bude použito následujících přepočítávacích koeficientů:

Tab. 6. Přepočítávací koeficienty (12, s. 16)

Kategorie skotu	Přepočítávací koeficienty
tele do 3 měsíců včetně	0,15
skot nad 3 měsíců do 1 roku včetně	0,35
skot nad 1 rok do 2 let včetně	0,8
skot nad 2 roky	1,0

Strukturální fondy

a) HRDP

b) OP

a) HRDP

Méně příznivé oblasti – LFA

- min. rozloha 5 ha
- zásady správné zem. praxe
- 5 let hospodaření v LFA
- intenzita zatížení min. VDJ/0,2 – 1,5/ha z. p. (13, s. 4)

Tab. 7. Průměrné sazby vyrovnávacího příspěvku pro jednotlivé typy LFA (12, s. 25)

Oblast	Travní porost
Horská	4 460 Kč/ha
Ostatní LFA	3 320 Kč/ha
Specifické LFA	3 420 Kč/ha

Oblasti s Agro – envi omezeními (MŽP – Natura 2000)

- 1. zóna Národních parků a Chráněných krajinných oblastí

- výše platby 2 800 Kč/ha na ha TTP
- je možná kumulace s ostatními oblastmi

Ošetřování travních porostů (extenzivní premie)

Louky

- max. 40 kg N/ha
- min. 2 seče
- platba 1 970 Kč/ha
- min. 0,2 VDJ/ha na celou plochu obhospodařovaných TTP

Ošetřování travních porostů

Pastviny – kdekoliv

- max. 40 kg n/ha, 0,5 – 1 VDJ/ha
- sečení nedopasků
- platba 2 890 Kč/ha (13, s. 4)

Firma Milan Kovář žádá o všechny uvedené dotace a pro jejich výplatu rovněž splňuje požadované podmínky.

2.4.9 Analýza přijatých dotací

Skutečný stav dobytka na počátku roku 2005:

KBTPM	33 kusů
Tele do tří měsíců věku včetně	5 kusů
Skot nad 3 měsíce do 1 roku včetně	10 kusů
<u>Skot nad 1 rok do 2 let včetně</u>	<u>12 kusů</u>
Celkem	60 kusů

Celková výše dotací za rok 2004*Tab. 8. Celková výše dotací za rok 2004 (vlastní zpracování)*

	Výměra, ks	Sazba Kč/ha	Částka celkem
SAPS (SZIF)	60,4 ha	1 830 Kč/ha	110 629 Kč
KBTPM (Top-up, podtitul 1.D)	29 ks	4 225 Kč/ks	122 525 Kč
Skot (Top-up, podtitul 1.E)	40,4 VDJ	850 Kč/ VDJ	34 340 Kč
LFA (Vyrovnávací příspěvek)			
a) horská oblast typu H ^A	39,06 ha	5 408 Kč/ha	211 235 Kč
b) horská oblast typu H ^B	20,24 ha	2 609 Kč/ha	52 808 Kč
Agroenvironmentální opatření (Podopatření ošetření TP)	61 ha	2 800 Kč/ha	170 833 Kč
CELKEM			702 370 Kč

Položky, které tvoří největší část nákladů:

- nafta, průměrná sezónní spotřeba činí cca 3 500 l, průměrná cena nafty je cca 25 Kč, částka celkem činí cca 87 500 Kč
- strečová fólie na balení senáže, průměrná spotřeba cca 20 kusů, z jedné fólie se zabalí cca 30 balíků, cena za jednu fólii cca 2 200 Kč, částka celkem činí cca 44 000 Kč
- síť na balení balíků, částka celkem činí cca 32 000 Kč
- koupě zemědělské techniky, cena je závislá od druhu zemědělské techniky (balička, lis, hrabačka aj.)

2.5 Agroturistika

Vesnice, ve které se rodinná farma Milana Kováře nachází a její široké okolí, přímo vybízí k provozování agroturistiky a má ty nejlepší předpoklady pro její úspěch. Proto je třeba se takové šance chopit s vědomím, že ne každý může disponovat s takovými možnostmi.

2.5.1 Charakteristika vesnice Prlov

Obec Prlov leží 11 km jižně od Vsetína v kotlině Vizovické vrchoviny. Nadmořská výška je 414 m, katastr obce má výměru 712 ha, žije zde 544 obyvatel, v obci je 141 domů. (8, s. 241)

Obec Prlov se nachází na strategickém místě. Nejen, že je obklopena nádhernou přírodou, která je křížována turistickými stezkami, ale také z této vesnice jsou snadno dostupná města jako je např. Vsetín, Valašské Meziříčí, Valašské Klobouky, Zlín.

V obci Prlov je patrná valašská architektura v podobě dřevěných chaloupek, stodol, chlévů, výminků, zvonice, kamenných sklepů, dvorků a to vše je zasazeno do krásné valašské kopcovité krajiny, plné lesů, luk, pastvin, polí a ovocných sadů. Koloryt krajiny je zvýrazněn především v letních měsících, kdy jsou louky krásně zelené a poseté lučními bylinami a na podzim, kdy jsou listnaté stromy na kopcích pestře barevné. Vesnice si udržuje také staré tradice, v podobě vodění medvěda a hodů.

Největší hustota zalidnění je v údolí podél potoka Pozdělčůvka. Řada usedlostí je také rozptýlena na pasekách.

2.5.2 Agroturistika v okolí

Firma GONE s. r. o., která má sídlo v Prlově a také podniká v zemědělství má stejné možnosti pro provozování agroturistiky jako rodinná farma Milana Kováře. Vedle skotu, chová na strmých kopcích ovce a v ohradách koně.

Obec Prlov již počítá s možnou agroturistikou do budoucna a zrekonstruovala valašskou dřevěnici a výminek pro ubytování turistů. Dřevěnice se sice nachází v krásné přírodě, ale je na samotě a je těžko přístupná autem v zimě nebo za nepříznivého počasí.

Dále, v nejbližším okolí se agroturistika zatím nerozvinula.

2.5.3 Ubytování turistů

Rodinná farma Milana Kováře vlastní dva rodinné domy. Jeden rodinný dům je obydlen rodinou Kovářů, blízko farmy a druhý dům je vzdálen cca 150 m a je obydlen pouze příležitostně a to pouze v přízemí domu. Celé první poschodí je neobydleno. Dům může být plně přizpůsoben pro ubytování hostů. K dispozici je i bazén. Oba domy se nacházejí v klidné části vesnice, blízko důležitých distancí.

III. PROJEKTOVÁ ČÁST

3 PROJEKT ROZVOJE FIRMY MILAN KOVÁŘ

3.1 Poskytování služeb

Firma Milan Kovář vlastní všechny zemědělské stroje, uvedené v předchozí analytické části této diplomové práce. Nabízí se možnost využití této techniky nejen pro svou vlastní potřebu, ale také pro poskytování služeb, aby byla její kapacita maximálně využita.

Vzhledem k tomu, že došlo k modernizaci strojů, jsou nyní mnohem výkonnější a rychlejší. Zemědělec tak zvládne udělat svou práci za kratší čas a pak se může věnovat poskytování služeb ostatním. Je potřeba si uvědomit, že veškerý průběh prací v zemědělství závisí na počasí, podle kterého se mohou práce urychlit nebo prodloužit.

Již z předchozích let má firma Milana Kováře zkušenosti s poskytováním služeb, především pro zemědělce v okolí, ale také obecnímu úřadu nebo místnímu podnikateli, který provádí ve svém podnikovém areálu úpravy terénu apod. Firma zamýšlí i nadále spolupracovat s těmito subjekty a již nyní si s nimi nasmlouvat práci, dále uvažuje o další rozšíření služeb se stávající technikou. Může se také jednat o sezónní zemědělské práce i na vzdálenějších místech, jako např. lisování slámy, kde by se však muselo jednat o vícedenní zakázky, aby se vyplatila doprava techniky.

3.1.1 Harmonogram poskytování služeb

Práce v letním období

Výroba sena:

- sečení píce (žací stroj)
- obracení píce (obraceč)
- shrnování píce (shrnovač)
- lisování do kulatých balíků (lis)
- svoz balíků (vůz na přepravu balíků)
- manipulace s balíky (manipulační technika – UNC stroj)

Výroba travní senáže:

- sečení píce
- obracení píce
- shrnování píce
- lisování do kulatých balíků (lis na válcové balíky)
- svoz balíků (vůz na přepravu balíků)
- balení na svozových místech (balička)
- manipulace s balíky

Firma Milana Kováře bude mít zájem především o poskytování kompletních služeb, poněvadž se takto lépe přizpůsobí výši konkurenčních cen, kdy konkurence účtuje za určitou službu méně např. lisování balíků, aby si pak mohla naúčtovat za jinou službu více, u které jsou skutečné náklady nízké oproti jiným. Tímto způsobem se pak marže u jednotlivých služeb přelévá, za podmínky, že se služby poskytují jako celek.

Práce v zimním období:

- udržování komunikací a chodníků (traktor s radlicí, UNC stroj – v menších prostorech)
- nakládka a odvoz sněhu (traktor s čelním nakladačem)

Již nyní provádí firma tyto práce pro obec Prlov. Záměrem je poskytování těchto služeb i dalším obcím nebo podnikům, kteří nejsou vybavení touto technikou a jsou ochotni přistoupit k dohodě.

Provádění dalších prací s technikou:

Práce na staveništích:

- výkopové práce (UNC stroj)
- terénní úpravy (UNC stroj, traktor)
- přeprava nákladu (traktor s přívěsem)

Práce v lese:

- přibližování dřeva (traktor)

Práce pro místní obyvatele:

- přeprava dřeva, uhlí, materiálu aj. (traktor s přívěsem)

Firma Milan Kovář neuvažuje o pronájmu strojů, poněvadž jejich pořízení je příliš nákladné a cizí člověk nikdy nemá k pronajaté nebo zapůjčené věci takový vztah, jako ke své vlastní. Z tohoto důvodu také nezamýšlí o zaměstnanci.

3.1.2 Předběžné kalkulace cen za poskytování služeb

Provozní náklady na traktor

Provozní náklady na traktor jsou uvedeny v tabulce. Tyto údaje tvoří podklad pro stanovení ceny za službu provedenou traktorem. Jedná se o smluvní cenu, která může být dle charakteru a náročnosti vykonané práce účtována. Při sestavování ceny musím brát ohled na konkurenci, která si průměrně účtuje 450 Kč za hodinu vykonané práce. Je v ní zahrnut i rabat. Tuto konkurenční cenu je firma Milan Kovář schopna akceptovat a z této také bude vycházet při účtování vykonané práce.

Tab. 9. Provozní náklady na traktor (vlastní zpracování)

Provozní náklady na traktor	Částka
<i>Fixní náklady (roční)</i>	
Amortizace stroje	93 334,00 Kč
Náklady na uskladnění	2 857,00 Kč
Náklady na pojištění	1 100,00 Kč
Náklady na opravy a údržbu	25 000,00 Kč
<i>Variabilní náklady</i>	
Náklady za PHM / 1h	125,00 Kč
Mzdové náklady / 1h	130,00 Kč

Provozní náklady na lis

Provozní náklady na lis jsou uvedeny v tabulce. Tyto údaje spolu s provozními náklady na traktor tvoří základ pro stanovení ceny za lisování sena nebo slámy. Mzda se počítá pouze na jednoho pracovníka, poněvadž lis je příslušenství funkční pouze v agregaci s traktorem. Cena bude tentokrát stanovena od jednoho balíku a to činí 120 Kč. Tato cena je opět smluvní, tedy odvíjí se od velikosti zakázky, náročnosti terénu apod. a je konkurence schopná.

Tab. 10. Provozní náklady na lis (vlastní zpracování)

Provozní náklady na lis	Částka
<i>Fixní náklady (roční)</i>	
Amortizace stroje	43 334,00 Kč
Náklady na uskladnění	2 857,00 Kč
Náklady na pojištění	500,00 Kč
Náklady na opravy a údržbu	20 000,00 Kč
<i>Variabilní náklady</i>	
Náklady za olej / 1 den	100,00 Kč
Mzdové náklady / 1h	130,00 Kč

Provozní náklady na baličku

Provozní náklady na baličku jsou uvedeny v tabulce. Tyto údaje spolu s provozními náklady na traktor tvoří základ pro stanovení ceny za balení balíků. V částce je dále obsažena cena za jednu fólii, která činí cca 2 200 Kč a zabalí se s ní průměrně 30 balíků. Výsledná cena je 90 Kč za jeden zabalený balík. Je ovšem nutné opět vycházet z ceny konkurence.

Tab. 11. Provozní náklady na baličku (vlastní zpracování)

Provozní náklady na baličku	Částka
<i>Fixní náklady (roční)</i>	
Amortizace stroje	32 574,00 Kč
Náklady na uskladnění	2 857,00 Kč
Náklady na pojištění	500,00 Kč
Náklady na opravy a údržbu	2 000,00 Kč
<i>Variabilní náklady</i>	
Mzdové náklady / 1h	130,00 Kč

Provozní náklady na UNC stroj

Provozní náklady na UNC stroj jsou uvedeny v tabulce. Tyto údaje tvoří podklad pro stanovení ceny za službu provedenou UNC strojem. Výsledná cena je 580 Kč na hodinu vykonané práce. Jedná se o smluvní cenu, která může být dle charakteru a náročnosti výkonu práce účtována. Tato výše ceny odpovídá průměrné ceně účtované konkurencí.

Tab. 12. Provozní náklady na UNC stroj (vlastní zpracování)

Provozní náklady na UNC stroj	Částka
<i>Fixní náklady (roční)</i>	
Amortizace stroje	10 167,00 Kč
Náklady na uskladnění	2 857,00 Kč
Náklady na pojištění	1 000,00 Kč
Náklady na opravy a údržbu	15 000,00 Kč
<i>Variabilní náklady</i>	
Náklady za PHM / 1h	125,00 Kč
Náklady za olej / 1 rok	120,00 Kč
Mzdové náklady / 1h	130,00 Kč

Již nyní firma Milan Kovář uzavřela předběžnou dohodu na provedení sezónních prací (lisování, balení senáže, svážení a ukládání balíků) s firmou GONE s. r. o. Předběžný odhad příjmů za tuto službu by měl činit 250 000 Kč. Dále je uzavřena také dohoda s obcí Prlov na zimní údržbu obecních komunikací.

3.1.3 Nákladová analýza

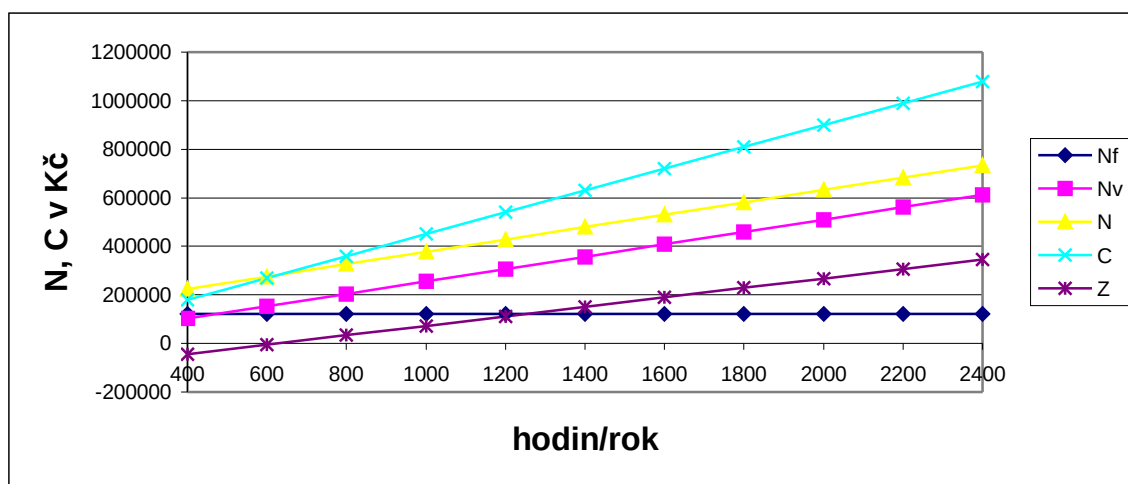
V této části se soustředíme na nákladovou analýzu provozu traktoru a UNC stroje. Pro vytvoření grafů vycházíme z výše uvedených tabulek o provozních nákladech jednotlivých strojů a dále tabulek, uvedených v PŘÍLOZE VIII, kde jsou vypočteny N_f - fixní náklady celkem, N_v - variabilní náklady celkem, N - celkové náklady, C - ceny a Z - zisk a další tabulky, které obsahují vypočtené n_f - náklady fixní průměrné, n_v - náklady variabilní průměrné, n_c - průměrné náklady a c - průměrnou cenu při jednotlivých výkonech strojů.

Náklady při provozu traktoru

Celkové fixní náklady zůstávají se stoupajícím výkonem konstantní. Se zvyšujícím se výkonem traktoru také rostou celkové variabilní náklady, dále náklady celkem, cena za poskytnutou službu a zisk.

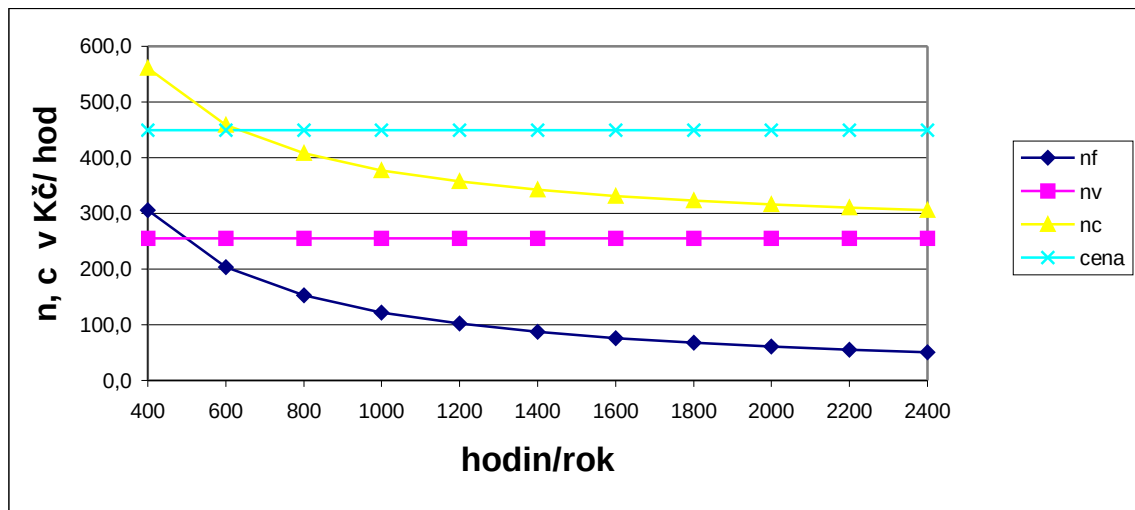
Na grafu lze vidět, že pokud bude traktor pracovat 400 nebo 600 hodin, bude zemědělec ztrátový. Při 800 hodinách a více, dosáhne zemědělec zisk.

Za předpokladu, že traktor bude pracovat 6 měsíců (letní a zimní sezóna), osm hodin denně, dostane se na cca 1440 hodin za rok.

Graf 5. Celkové náklady, cena a zisk při provozu traktoru (vlastní zpracování)

Na tomto grafu jsou zobrazeny průměrné náklady a cena. Průměrné náklady fixní zde naopak s růstem výkonů klesají. Průměrné náklady variabilní jsou konstantní. Průměrné náklady celkové kopírují průměrné náklady fixní.

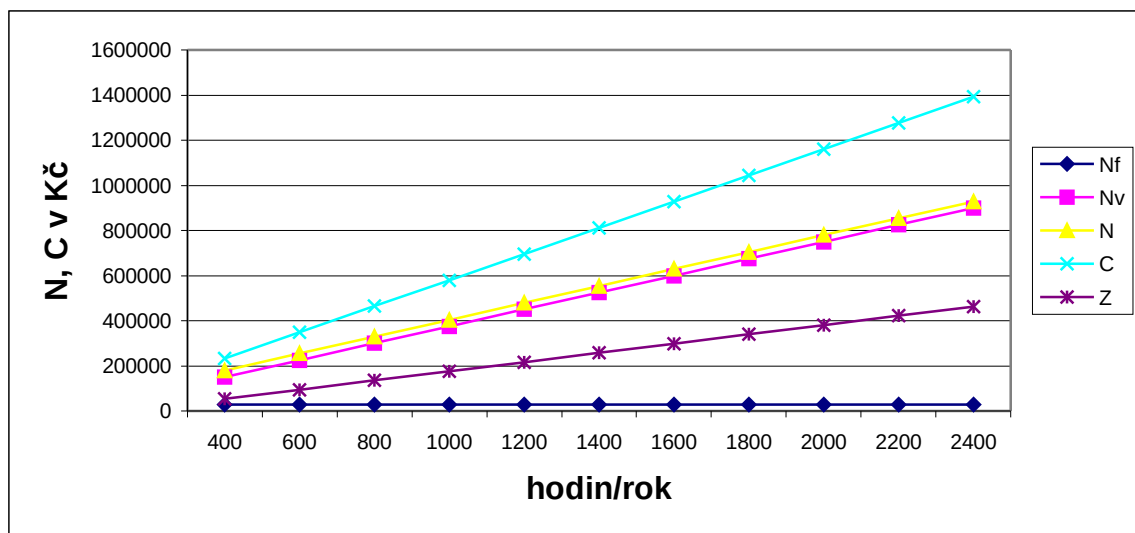

Graf 6. Průměrné náklady a cena při provozu traktoru (vlastní zpracování)

Náklady při provozu UNC stroje

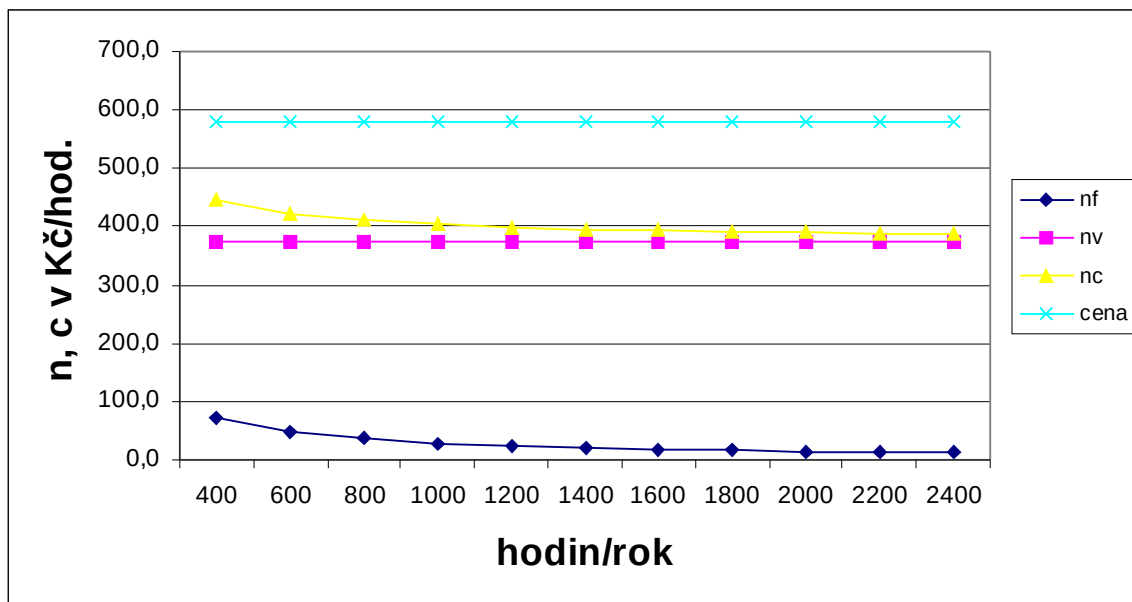
Celkové fixní náklady jsou konstantní. Ostatní náklady rostou rovnoměrně. Zisk je vykazován již od 400 hodin výkonu práce za rok.

Předpokládá se, že UNC stroj bude také pracovat 6 měsíců (letní a zimní sezóna), osm hodin denně, pak vykáže cca 1440 hodin výkonu práce za rok.

Graf 7. Celkové náklady, cena a zisk při provozu UNC stroje (vlastní zpracování)

Na tomto grafu jsou opět zobrazeny průměrné náklady a cena. Průměrné náklady fixní klesají s růstem výkonů. Průměrné náklady variabilní jsou konstantní. Průměrné náklady celkové klesají stejně jako průměrné náklady fixní.

Graf 8. Průměrné náklady a cena při provozu UNC stroje (vlastní zpracování)

Oba stroje mohou pracovat současně, za předpokladu, že s jedním strojem bude pracovat sám zemědělec a na práci s druhým strojem si najme sezónního pracovníka.

3.2 Agroturistika

3.2.1 Úpravy rodinného domu pro účely ubytování hostů

Oblast, kde se nachází rodinná farma Milana Kováře je jako stvořená pro provozování agroturistiky, poněvadž uživení se tradičním zemědělstvím tzn. chovem skotu, je dosti náročné a představuje tvrdou práci, je potřeba využít dalších možností, které se při zemědělství nabízejí.

Rodina Milana Kováře vlastní dva domy. Jeden dům obývá a druhý je obýván rodinnými příslušníky pouze příležitostně a není plně využit, proto bude přestavěn pro účely ubytování turistů.

Dům je dobře přístupný i v zimě. Nachází se ve zcela tiché části obce, to znamená, že místo není rušeno provozem z hlavní komunikace a přesto důležité destinace jako např.

obchod, pošta, restaurace, knihovna, internetová kavárna, autobusová zastávka jsou ve vzdálenosti do 250 m.

Rodinná farma Milana Kováře uvažuje o provozování agroturistiky v horizontu dvou až třech let, po splacení půjčky na zemědělskou techniku a zabezpečení dalších příjmů, které budou investovány do úpravy rodinného domu pro ubytování hostů. Úpravy domu nebudou vyžadovat vysoké investice, poněvadž dům je po rekonstrukci. Náklady se budou týkat pouze menších oprav a předělávek v rámci přizpůsobení ubytování pro agroturistiku. Toto ubytování nebude zařízeno ve stylu turistické ubytovny. Bude se jednat o komfortní ubytování, jehož posláním bude, aby se každý host cítil téměř jako doma, což znamená alespoň v těch podstatných věcech: soukromí, pohodlí, klid, televize, bazén, sociální zařízení pro každou jednotku (rodinu) zvlášť, kuchyň, možnost připojení k internetu.

Rodinný dům je rozdělen na přízemí a první patro. V přízemí je pět místností a jedna koupelna s WC. Dům má dva vchody, přední vchod z ulice a zadní vchod ze dvora.

V prvním patře se nachází čtyři místnosti, jedna kuchyň a jedna koupelna s WC. Vchod do prvního patra je ze společné předsíně v přízemí, může být vybudován i jako samostatný vchod.

V přízemí i v prvním patře se bude nacházet jedna kuchyň, vybavená tak, aby si hosté mohli sami připravit jídlo dle svých potřeb. Pobyť bude zajištěn s polopenzí, která bude poskytována v místní restauraci. Kuchyň bude vybavena elektrickým sporákem a mikrovlnnou troubou. Přízemí i první poschodí bude přizpůsobeno pro ubytování po dvou rodinách, přičemž se předpokládá, že jedna rodina bude maximálně čtyřčlenná. Při plném obsazení bude v domě ubytováno celkem šestnáct lidí. Na každém patře bude jedna společná kuchyň a dvě ubytovací jednotky, pro každou rodinu zvlášť. Každá ubytovací jednotka se bude skládat z malé chodby, koupelny s WC, dětského pokoje a ložnice. Ložnice bude vybavena televizí, dětský pokoj zase možností připojení na internet.

K dispozici budou dvě garáže, další auta mohou být zaparkována ve dvoře, který je uzamykatelný.

V přístavbě rodinného domu, bude společenská místnost, která bude sloužit především pro výuku anglického jazyka. Kurz bude možno využít při pobytu.

Kapacita objemu vody pro maximální počet hostů je plně dostačující, poněvadž je dům napojen na několik studní, brzy bude vybudován také místní vodovod.

Pro odpad z rodinného domu bude zřízena čistička, která bude splňovat požadované hygienické podmínky.

Rodinný dům bude vytápěn plynem, který je tam již zaveden a v provozu. Voda bude taktéž ohřívána plynovým ohřívačem.

Co je třeba udělat, přestavět, přizpůsobit:

○ Přízemí:

Současný stav:

- 4 pokoje
- 1 koupelna s WC
- 1 kuchyň
- 1 centrální chodba
- 2 vchody

Požadovaný stav:

Ubytování pro 2 čtyřčlenné rodiny, dvě ubytovací jednotky:

- 2 ložnice
- 2 dětské pokoje
- 2 koupelny s WC
- 2 malé chodby
- 1 společná kuchyň
- 1 centrální chodba
- 2 vchody

Co je třeba vybudovat a přestavět:

- vybudovat další koupelnu s WC
- vybudovat dvě malé chodby, které budou předvstupem do pokojů z centrální chodby
- zazdít nebo naopak probourat prostor pro dveře

Velkou výhodou pro přízemí domu jsou dva vchody, které se na vesnici v rodinných domech stavěly. Hlavní vchod je z ulice a vedlejší vchod je ze dvora. Každý vchod v přízemí bude sloužit pro každou rodinu zvlášť a tím bude zabezpečeno maximální soukromí.

○ První poschodí:

Současný stav:

- 1 kuchyň
- 4 pokoje
- 1 koupelna s WC
- 1 vchod
- 1 centrální chodba

Požadovaný stav:

- 2 ložnice
- 2 dětské pokoje
- 2 koupelny s WC
- 2 malé chodby
- 1 kuchyň
- 1 centrální chodba
- 1 vchod, schodiště

Co je třeba vybudovat a přestavět:

- vybudovat další koupelnu s WC
- vybudovat dvě malé chodby, které budou předvstupem do pokojů z centrální chodby
- zazdít nebo naopak probourat prostor pro dveře
- nainstalovat kuchyňskou linku

○ Přístavba rodinného domu:

Současný stav:

- dílna

Požadovaný stav:

- společenská místnost

Co je třeba přestavět:

- přebudovat dílnu na společenskou místnost
- 2 plastová okna
- venkovní dveře
- podlahová krytina

Dále je potřeba vybudovat čističku odpadních vod, která bude kapacitně odpovídat hygienickým požadavkům.

Předběžné rozpočtové náklady stavebních prací

Tab. 13. Předběžné rozpočtové náklady stavebních prací a zařízení (vlastní zpracování)

Název položky	Předběžné rozpočtové náklady
bourací práce (posunutí dveří)	6 000,00 Kč
svislé konstrukce	25 000,00 Kč
sprchový kout	5 200,00 Kč
sanita	3 300,00 Kč
plastová okna	12 000,00 Kč
venkovní dveře	12 300,00 Kč
obklady, dlažba, malby	15 000,00 Kč
podlahová krytina	6 300,00 Kč
čistička odpadních vod	100 000,00 Kč
CELKEM	185 100,00 Kč

Toto jsou předběžné rozpočtové náklady stavebních prací, úprav a zařízení. Dále bude následovat projekt architekta a projektanta, který stanoví přesnější rozpočtové náklady.

Vybavení ložnice:

- 2 lůžka
- 2 skříně
- 2 noční stolky
- 2 noční lampičky
- televize
- koberec

Vybavení dětského pokoje:

- 2 lůžka
- 2 skříně
- 2 noční stolky
- 2 noční lampičky
- koberec

Kuchyň:

- kuchyňská linka
- stůl, 4 židle

Kuchyňské spotřebiče:

- mikrovlnná trouba
- lednice
- elektrický sporák

V přízemí je kuchyň kompletně vybavena. Je potřeba vestavět a vybavit kuchyň pouze v prvním patře.

Společenská místnost:

- konferenční stůl pro osm míst
- osm židlí

Předběžné rozpočtové náklady vybavení interiéru

*Tab. 14. Předběžné rozpočtové náklady vybavení interiéru
(vlastní zpracování)*

Interiér	Předběžné rozpočtové náklady
nábytek	130 000,00 Kč
kuchyňská linka	10 000,00 Kč
vybavení kuchyně	3 500,00 Kč
elektrospotřebiče	20 800,00 Kč
další vybavení	22 000,00 Kč
koberce	18 000,00 Kč
CELKEM	204 300,00 Kč

Stavební a obkladačské práce nebudou zadány stavební firmě, nýbrž rodinným příslušníkům, kteří mají zednickou nebo obkladačskou živnost. Rodinní příslušníci tak získají zakázku a odvedou mnohem preciznější práci při nižších nákladech, než cizí stavební firma, po které většinou zůstane spousta dodělávek. Vycházím tak z vlastních zkušeností.

Na tuto část projektu bude dále navazovat odborný a podrobný projekt architekta a projektanta s již přesnějšími náklady.

Tab. 15. Seznam předběžných ročních nákladů, tvořící základ ceny za ubytování (vlastní zpracování)

Název položky	Předběžná částka
Odpis budovy	55 000,00 Kč
Odpis zařízení	34 000,00 Kč
Údržba	15 000,00 Kč
Mzda (poloviční úvazek)	50 000,00 Kč
Spotřeba elektrické energie	18 000,00 Kč
Spotřeba plynu	60 000,00 Kč
CELKEM	232 000,00 Kč

Tato tabulka obsahuje seznam položek s předběžnými náklady, které budou tvořit základ ceny, která bude účtována za ubytování na jednu noc.

Předpokládám, že plné obsazení ubytovacích prostor, tj. 16 ubytovacích míst, bude především v letní a zimní sezóně, počítám tedy průměrně pět měsíců, což pochopitelně záleží na počasí.

Předpokládaná základní cena bude cca 250 Kč na osobu za jednu noc, přičemž se bude jednat o smluvní cenu, která může být podle situace zvýšena. Tato cena odpovídá průměrným cenám ubytování a je konkurence schopná.

Rodinná farma Milana Kováře bude dbát na vytvoření a udržení dobrého jména v oblasti agroturistiky a ubytování, aby si získala stálé a spokojené zákazníky.

Návratnost investice

Předpokládejme, že dům bude obsazen z 50 %, tj. 8 návštěvníky, po dobu sezóny, což je 5 měsíců. Pro výpočet návratnosti investice vycházím z údajů vypočítaných v tabulce číslo 13, kde jsou uvedeny předběžné rozpočtové náklady stavebních prací a zařízení, dále z tabulky číslo 14 s předběžnými rozpočtovými náklady na vybavení interiéru a tabulkou číslo 15, obsahující seznam předběžných ročních nákladů.

$$\text{příjmy} = 250 \text{ Kč/osobu} * 8 \text{ osob/den} * 150 \text{ dní} = 300\,000 \text{ Kč/rok}$$

$$\text{EBDIT} = \text{příjmy} - \text{roční náklady (bez odpisů)} = 300\,000 - 143\,000 = 157\,000 \text{ Kč/rok}$$

návratnost investice = celková investice / EBDIT = 204 300 / 157 000 = 1,30 roku

Podle výše uvedeného výpočtu, by se měla investice vrátit za cca 1,30 roku.

3.2.2 Přehled zájmových skupin

- rodiny s dětmi
- páry mladých lidí
- skupiny mladých lidí (přátelé)
- starší lidé v produktivním věku
- důchodci
- zájemci o kurz anglického jazyka

U všech zájmových skupin se předpokládá, že chtějí poznat život na venkově, konkrétně na farmě, mají vztah k domácím zvířatům (skot, ovce, koně, slepice, králíci, poštovní holubi), k přírodě a k turistice.

Každá z výše uvedených zájmových skupin má možnost výběru a využití níže uvedených nabídek činnosti o jakou budou mít zájem. Především budou mít možnost navštívit rodinnou farmu Milana Kováře, kde se mohou podívat i pohladit krávy, telátka, dále prasata, slepice, králíky a poštovní holuby. Budou moci ochutnat domácí mléko, kysané mléko, syrovátku, nebo domácí sýry a máslo.

3.2.3 Přehled možných aktivit a turisticky přitažlivých míst a atrakcí

● Obec Prlov:

- návštěva rodinné farmy pana Milana Kováře
- návštěva farmy GONE s. r. o.:
 - o projížďka na koni
 - o ovce na pastvinách
- v rámci obce:
 - o rybníky s různými druhy ryb, divokými domácími kačenami a krůtami (rybolov)

- o internetová kavárna
- o knihovna
- o restaurace (s letní zahrádkou)
- o pietní místnost v KD (oběti války, vypálení Prlova)
- o posilovna, fit centrum
- o sauna

Dále má obec Prlov v plánu vybudovat během dvou let vedle KD dětské hřiště s pískovištěm, skluzavkami a průlezkami.

- Okolí obce Prlova:

- návštěva nejbližších okolních vesnic s valašskou architekturou (dřevěnice, výminky, kamenné sklípky aj.) např. Pozděchov , Lužná, Leskovec, Seninka, Lidečko, Pulčín aj.

- Turistika a turistické trasy:

- Tanečnice, Svéradov, Syrákov, Vartovna, Trubiska, Klášťov (753 m. n. m., nejvyšší vrchol Vizovických vrchů), Suchý vrch, Vařákovy Paseky, Vráblovky Paseky, Žídkovy Paseky aj.
- Vizovická vrchovina, Vsetínské vrchy a Javorníky jsou propleteny turistickými a cyklistickými trasami.

- Turistické destinace, zvláštnosti okolí:

- Pulčín: chráněná přírodní rezervace Pulčínské skály, úplný soubor podzemních i povrchových pseudokrasových tvarů vysoké přírodovědné hodnoty, skalní město „Izby“, pozůstatky pulčínského hradu, v Národní přírodní rezervaci Pulčín-Hradisko jsou čtyři větší jeskyně, řada dalších drobných jeskyněk, v blízkosti Pulčina jsou archeologické lokality, sídliště lidu popelnicových polí (nálezy z doby bronzové, kultury lužické, laténské, slovanské a ze středověku) (8, s. 226)
- Lidečko: Čertovy skály – pískovcový skalní útvar, vyhledávaný horolezci, jako cvičná skála, v blízkosti se nachází stejnojmenný motorest (8, s. 236)

- Lačnov: Lačnovské skály, Trčkovy skály, Lačnovské rybníky, zasahuje zde státní přírodní rezervace Smolinka
- Trubiska: dřevěný zámeček (bývalé letní sídlo vizovické šlechty), rybníky, sirný pramen
- Klášťov: Čertovy kameny, vybudován zde dřevěný letohrádek
- Ploština: pomník obětem fašismu
- Bystřička – vodní nádrž (koupání a vodní sporty), výchozí místo pro turistiku a cykloturistiku, v okolí leží pískovcové skály Medůvka, vrch Klenov (tvořený hutnou pískovanou skálou s mnoha otvory a slujemi) (8, s. 223)
- Zašová – poutní místo Stračka, vyhlášený pramen kvalitní pitné vody
- Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm: nejstarší ve střední Evropě, Národní kulturní památka, tři areály: Dřevěné městečko, Valašská dědina a Mlýnská dolina, celoroční programový cyklus “Valašský rok”, inspirovaný lidovým zvyklostním kalendářem (8, s. 107)
- Pustevny na Radhošti: soubor dřevěných horských chat z let 1891-1900, podle návrhu architekta Dušana Jurkoviče, především Libušín a Maměnka, nejstarší objekt Šumná, přírodní rezervace Pod Jurášskou, v prostoru Čertových mlýnů a Kněhyně (8, s. 108)
- Velké Karlovice: Karlovské muzeum, roubený kostel Panny Marie Sněžné, přírodní rezervace Razula, značené turistické chodníky vedou do oblasti Javorníků a Vsetínských vrchů
- Huslenky: Galovské louky – podhorské květnaté orchidejové louky
- Karolinka: exkurze do skláren, galerie ak. malíře Jiljího Hartingera
- Francova Lhota: Hucul club, nabízející řadu možností od základního výcviku, vyjížděk do okolí, ale i hipoterapii (8, s. 226)
- Valašské Klobouky: Stará radnice se sídlem městského muzea – návštěvníci se mohou prohlédnout expozici Pravěk jižního Valašska. Ve velkolepé síni Staré radnice se konají výstavy, přednášky a koncerty.

Červený dům – druhý muzejní objekt – prezentováno nejslavnější místní řemeslo, tedy soukenictví spolu s plátenictvím a barvířstvím. Návštěvník může sledovat nejen dobové zařízení světnice u černé kuchyně, ale pozná i výrobní postupy zmíněných řemesel (8, s. 171)

- Vizovice: exkurze ve sklárně Glass Atelier Morava a v palírně R. Jelínek
- ZOO Lešná
- Luhačovice: lázně, výskyt přírodních minerálních pramenů (např. Vincentka aj.). Kolonáda – cukrárny, restaurace, galerie, pravidelná divadelní představení, koncerty a taneční zábavy, obchůdky se suvenýry.

V Muzeu Luhačovického Zálesí jsou sbírky lidových památek, krojů, výšivek, zvyků a písní a expozice věnovaná lázeňství. (8, s. 86)

● **Zámky a hrady:**

- zámek Vizovice, Galerie Růže, park
- zámek Vsetín (výstavy uměleckých děl)
- zámek Lešná
- zámek Žerotínů ve Valašském Meziříčí - město s historickým náměstím a uličkami: nejhodnotnější původní památkou je měšťanský dům U Apoštolů
- empírový zámek Kinských ve Valašském Meziříčí, kde je soustředěno muzeum se stálými expozicemi o historii města, sklářské výroby, tkaní gobelínů a dřevařské školy
- hrad Malenovice
- hrad Brumov je zde otevřena pro veřejnost expozice historie hradu a okolí, expozice Chráněné krajinné oblasti Bílé Karpaty, výstavka „Památky města Brumov – Bylnice“. V průběhu turistické sezóny se navíc v prostorách hradu pořádá řada kulturních akcí. (8, s. 173)

Výše vyjmenované turistické destinace jsou pouze zlomkem toho, co široké okolí obce Prlov (cca do 30 km) nabízí.

Společenské akce v okolí

○ Léto:

- vyhlášené poutě na Hovězí, v Karolínce, Novém Hrozenkově, Velkých Karlovicích, Valašské Polance
- Karolínka: „Sklářský jarmark“, spojený se dnem otevřených dveří ve sklárnách a přehlídkou dechových hudeb
- Liptál: na sklonku léta pořádán mezinárodní folklórní festival Liptálské slavnosti
- Vizovice: na začátku léta – Valašský Frgál (folkový festival), na konci léta – Trnkobraní, spojené se soutěží v pojídání knedlíků a bohatou paletou kulturních programů širokého spektra žánrů, „Vizovické zámecké kulturní léto Aloise Háby“, konající se v reprezentačním sále zámku (8, s. 207)
- Brumov – Bylnice: hrad Brumov – v prostorách hradu se pořádá řada kulturních akcí (ukázky středověkých řemesel, šatů, písní, divadlo pro děti aj.)
- hasičské memoriály, které začínají v červnu a končí v září. Probíhají na sportovních hřištích vždy každou sobotu, případně v neděli, obvykle zakončené hudební zábavou, bohaté občerstvení. Obec Prlov je proslulá hasičským memoriálem.
- Rožnov pod Radhoštěm, Valašské muzeum v přírodě: v areálu se konají programy inspirované tradičními zvyky a obyčeji, jarmarky, vystupují zde lidové soubory (8, s. 107)
- Vsetín: Mezinárodní folkový festival a Mezinárodní týden turistiky
- Lidečko: v červenci přehlídka dechových hudeb
- Valašská Polanka – starovalašské dožínky
- Trubiska – zámek: Červencová noc, taneční zábava pořádána myslivci
- Bratřejov – Chrámečné: myslivecké střelby
- návštěva tanečních zábav na vesnicích
- obec Prlov pořádá každoročně dětský den s táborákem

○ Podzim, září:

- Vsetín – „Valašské záření“ – trhy s kulturním programem

○ Zima:

- plesová sezóna
- masopust na vesnicích, zakončený taneční zábavou
- obec Prlov pořádá lyžařské závody pro děti
- Valašský mikulášský jarmark ve Valašských Kloboukách, spojený s předvedením starých valašských řemesel, tradic (drhnutí peří, vánoční ozdoby ze slámy aj.), pravá valašská zabijačka, vystoupení místních tanečních a pěveckých souborů, možnost ochutnávky valašských jídel, ukázka výroby vánočních ozdob, baněk aj.

Aktivita v letních měsících

○ Příznivé počasí:

- agroturistika
- pěší turistika
- cykloturistika
- koupání – nejbližší koupaliště Jasenná a Vizovice
- tenis – nejbližší tenisový kurt je cca 2 km od Prlova, ve vedlejší vesnici Pozdětchov, dále Ublo vzdálené cca 6 km
- střelba ze sportovní zbraně na střelnici v Pozdětchově
- další vybavená sportoviště např. ve Vizovicích, sportovní hřiště v Prlově
- jízda na koni, projížďka kočárem, taženým koňmi v Prlově
- táboráky

○ Nepříznivé počasí – déšť, chladno:

- návštěva okolních zámků, galerií a muzeí
- krytý bazén – Vsetín, Zlín
- bowling – Vsetín, Zlín
- návštěva kin - Vsetín, Zlín
- návštěva divadla ve Zlíně

- návštěva místní restaurace nebo baru
- prohlídka pietní místnosti v KD Prlov
- fit centrum, KD Prlov
- sauna, KD Prlov
- internetová kavárna, budova OÚ Prlov
- místní knihovna, budova OÚ Prlov

Aktivita v zimních měsících

- lyžování – nejbližší vleky: Pozdřechov cca 2 km, Lužná cca 5 km, Seninka cca 10 km, dále Jasenná, Hovězí, Velké Karlovice aj., tato oblast je poseta lyžařskými vleky
 - běžky – po turistických trasách
 - bruslení – nejbližší kluziště: Pozdřechov, osvětlené kluziště v Uble a v Lužné
 - procházky zimní krajinou
- Důležité instituce v nejbližším okolí Prlova
 - nemocnice – Vsetín, cca 11,5 km
 - lékárna – Valašská Polanka – cca 6 km
 - pošta – Prlov
 - Supermarkety a hypermarkety:
 - Vsetín
 - Zlín

Dopravní obslužnost je velmi dobrá, poněvadž obcí Prlov projíždějí linkové autobusy, které pak jedou dvěma směry, jedna linka Zlín - Vsetína a druhá Zlín – Valašské Klobouky.

3.2.4 Agroturistika doplněná kurzem angličtiny

Výrazným ozvláštněním a zpestřením agroturistiky bude výuka anglického jazyka. Výuka bude poskytována rodinným příslušníkem, který vyučuje anglický jazyk již nyní. Výuka bude uskutečňována ve společenské místnosti rodinného domu. Bude se jednat o výuku angličtiny pro začátečníky, mírně a středně pokročilé.

Podle zájmu a věkového složení zájemců, budou kurzy přizpůsobeny jak dětem, tak dospělým.

Intenzita výuky bude probíhat podle přání a požadavků zájemců.

3.2.5 Intenzivní kurz angličtiny doplněný agroturistikou

Poněvadž se zvyšuje zájem o intenzivní kurzy anglického jazyka (požadavky na znalost angličtiny u státních zaměstnanců ve všech věkových skupinách), pokud to kapacita dovolí, budou pořádány např. týdenní intenzivní kurzy anglického jazyka, doplněné agroturistikou pro odpočinek a odreagování spojené i s příležitostí vyzkoušení fyzické práce na farmě jako např. krmení skotu, házení hnoje apod.. Činnost bude záležet na volbě účastníka kurzu. Výuka angličtiny a odpočinek budou vyváženy.

Program intenzivního kurzu

9⁰⁰ h – začátek výuky

9⁰⁰ h – 11⁰⁰ h – výuka především gramatiky a slovní zásoby

11⁰⁰ h – 12⁰⁰ h - oběd

12⁰⁰ h – 13⁰⁰ h – relaxace, volba činnosti ponechána na účastníkovi kurzu

13⁰⁰ h – 15⁰⁰ h – pokračování ve výuce, opakování, procvičení gramatiky a slovní zásoby

15⁰⁰ h – 17⁰⁰ h – relaxace účastníků kurzu

17⁰⁰ h – 18⁰⁰ h – konverzace

Kurz bude otevřen minimálně pro 4 osoby, maximálně pro 8 osob.

Kurz bude zpravidla sedmi denní. Uprostřed (středa) a ke konci kurzu (pátek) bude poslední večerní hodina nahrazena volnou zábavou či relaxací.

Předběžná cena intenzivního kurzu při minimálním počtu žáků se bude pohybovat cca do 3000 Kč. Při vyšším počtu žáků se cena bude snižovat.

3.2.6 Propagace agroturistiky a rodinné farmy

Nejprve se možnost agroturistiky a ubytování blízko rodinné farmy Milana Kováře rozšíří prostřednictvím dalších rodinných příslušníků a známých, v další fázi bude umístěna propagace na internetových stránkách obce Prlov.

Pokud by odezva nebyla příliš výrazná, vytvořily by se samostatné internetové stránky na propagaci agroturistiky a rodinné farmy, dále by se přistoupilo ke spolupráci s cestovními agenturami, které zabezpečují pobyty.

V dané oblasti není známa lokalita, kde by se provozovala agroturistika s ubytováním a možnou výukou anglického jazyka. Toto vidím, vzhledem k dnešní situaci, kdy je angličtina požadována vždy a všude, za velkou konkurenční výhodu.

Možné provozování agroturistiky firmou GONE s. r. o. v obci Prlov, nevidím jako konkurenci, ale jako partnera, s kterým firma Milan Kovář spolupracuje a nadále bude spolupracovat. Budou si navzájem posílat hosty, aby si tak prohlédli hospodářství. Spolupráce obou farem tak přinese vyšší příjmy oběma subjektům.

Tato oblast je turisticky známá svými přírodními krásami a turistickými atrakcemi, je však potřeba, aby byla více zviditelněna a propagována. Obyvatelé naší republiky nemusejí jezdit na dovolenou do zahraničí a utrácet tam peníze, když je tak krásně doma. Po vstupu do EU je zřejmý příliv zahraničních turistů, kterým právě naše republika připadá exotická.

Tato oblast má návštěvníkům rozhodně co nabídnout od valašské kultury přes zvyky a obyčeje, které přetrvávají dodnes až po nádhernou přírodu.

3.3 Efektivnost projektového řešení

Poněvadž firma Milan Kovář hospodaří v nepříznivé oblasti LFA, kde jsou zemědělci dostávají státní příspěvky na vyrovnání ztráty v hospodaření ve stížených podmínkách, navrhla jsem projekt, který má zabezpečit rozvoj firmy, upevnění jejího postavení a využití možností, které se nabízejí pro získání dalších finančních zdrojů.

Zemědělec Milan Kovář začal s postupnou modernizací zemědělské techniky, aby si tak ulehčil a urychlil práci. Práce v zemědělství je velmi namáhavá a zemědělec nemůže být živ pouze z dotací, příspěvků a podpor, proto jsem vytvořila projekt, jehož úkolem je využít stávajících možností, které se firmě nabízejí a získat tak další zdroje příjmů. Projekt se tedy

zabývá poskytováním služeb při maximálním využití zemědělské techniky a provozováním agroturistiky.

Již nyní firma uzavřela předběžnou smlouvu na provedení sezónních prací a má tak předběžně zajištěny příjmy. Firma Milan Kovář bude dále pokračovat v uzavírání smluv na kompletní práce se zemědělskou technikou, aby si tak zajistila další příjmy.

Provozování turistiky se v oblasti, kde hospodaří firma přímo nabízí. Dům, který má sloužit pro ubytování je po rekonstrukci a nevyžaduje příliš vysoké náklady na stavební úpravy. Oblast je velmi turisticky atraktivní a zábavu si zde najdou všechny věkové kategorie. Velkou konkurenční výhodou je výuka anglického jazyka, kterou jsem zahrnula do této části projektu.

Realizace projektu agroturistiky povede nejen ke známosti firmy Milan Kovář, ale také celé oblasti, což bude představovat zdroj příjmů nejen pro rodinnou farmu, ale i ostatní podnikatele (místní restaurace, bar, pohostinství aj.) a povede to k rozvoji celého okolí.

3.4 Riziková analýza

Provozování služeb – zde shledávám riziko v nezaplacení faktury za provedené služby. Většinou totiž nejsou služby placeny v hotovosti, hned po provedení práce, ale na fakturu se čtrnáctidenní nebo třítydenní splatností. Může nastat situace, že dlužník nezaplatí závazek včas nebo dokonce vůbec, proto navrhuji poskytovat služby těm firmám, o kterých je známo, že své závazky platí bez problémů v plné výši a včas nebo pokud je zákazník neznámý musí složit zálohu ve výši alespoň cca 40 %, aby tak byly pokryty náklady spojené s provozem.

V okolí firmy Milan Kovář poskytuje služby pouze firma JASNO s. r. o., která se však soustřeďuje na poskytování služeb pro velké zemědělské podniky o rozsahu několik set nebo tisíc hektarů. Segment poskytování služeb pro menší zemědělské farmy není pokryt a na ten se právě soustředí firma Milan Kovář.

Agroturistika – zde shledávám riziko při zahájení poskytování ubytování pro účely agroturistiky, kdy se musí počítat s tím, že ubytovací kapacita nebude plně obsazena a může nějaký čas trvat než si rodinná farma získá stálou klientelu. To je však záležitostí propagace, která by měla být provedena s určitým časovým předstihem a zasáhnout široké spektrum potenciálních zájemců. K tomu by také měla napomoci propagace výuky anglického jazyka.

Firma GONE s. r. o. bude v budoucnu také provozovat agroturistiku, to však neshledávám za konkurenci, ale spíše za partnera, s kterým firma Milan Kovář již nyní spolupracuje a může spolupracovat i nadále.

3.5 Diskuse

Vstup do EU přinesl našemu zemědělství mnoho možností, jak získat podpory, příspěvky nebo dotace. Na druhé straně, pokud zemědělci žádají o dotace, podpory aj. musí splňovat celou řadu podmínek a jejich splnění a dodržování je velmi přísně kontrolováno. Za jejich nedodržení jsou zemědělci sankcionováni pokutami, vrácením dotací nebo částečným vrácením dotací. Je třeba si položit otázku, zda-li jsou zemědělci a především ti drobní, schopni dodržet všechny požadované podmínky a za jakou cenu. Po vstupu do EU se také zpřísnila evidence např. hnojení polí a přibýlo složité papírování. Zemědělci však potřebují hospodařit a ne zabývat se mnohdy zbytečným vyplňováním formulářů.

Bylo by mnohem lepší zjednodušit a snížit počet vyplňovaných formulářů a evidence. Nejhorší je, že ani úředníci na zemědělských agenturách, kteří mají zemědělcům podávat jednotné a přesné informace, sami nejsou přesně informováni.

Česká republika se měla lépe připravit na vstup do EU a nechat určitou dobu na to, aby se přizpůsobila požadavkům EU. Nastala situace, že úředníci ani zemědělci neví přesně co a jak mají dělat.

Do budoucna stojí za to zvážit, jestli má vůbec cenu, aby firma Milan Kovář chovala 60 kusů dobytka na výměře 60,4 ha nebo snížit stav na spodní hranici požadovaného koeficientu, poněvadž nyní se začíná projevovat trend s minimálním chovem dobytka (extenzivní chov). Za těchto okolností by se poskytování služeb a agroturistika staly hlavními činnostmi a zemědělství by bylo pouze okrajovou záležitostí.

ZÁVĚR

Název mé diplomové práce zní Projekt rozvoje firmy Milan Kovář. Firma Milan Kovář je rodinná farma a hospodaří v méně příznivé oblasti – LFA. To znamená, že v této oblasti nejsou příliš dobré podmínky pro intenzivní zemědělství jako v úrodných nížinách. V oblastech LFA nejsou vhodné podmínky pro pěstování zemědělských plodin ani chov krav s tržní produkcí mléka, poněvadž hodnoty krmiva nedosahují takové kvality jako v úrodných oblastech. Toto je bohužel jedna z negativních stránek LFA oblastí, kde jsou zemědělci ochuzeni o příjmy z produkce mléka. To je kompenzováno státním příspěvkem na dorovnání ztráty vzniklé hospodařením ve stížených podmínkách, dále zemědělci dostávají dotace. Je však třeba hledat ještě další nezávislé zdroje příjmů.

Analytická část poskytuje obraz o firmě Milan Kovář a jejím hospodaření. Nejprve jsem tedy provedla charakteristiku firmy a oblasti, v které hospodaří, dále SWOT analýzu firmy a podnikání v zemědělství s ohledem na LFA, uvedla jsem zásadní změny před a po vstupu do EU. Poté jsem se blíže zabývala činností firmy. Provedla jsem finanční analýzu a dospěla k závěru, že firma má výborné finanční zdraví. Velký podíl na tom má skutečnost, že firma nemá žádné úvěry, pouze rodinné půjčky, které se jí zatím podařilo splatit vždy do konce roku. Další analýza se týkala všech dotací, o které si firma Milan Kovář žádá a které obdržela.

Pro další část mého projektu jsem zhodnotila podmínky pro provozování agroturistiky. Došla jsem k závěru, že firma Milan Kovář má velmi příznivé podmínky pro provozování agroturistiky, poněvadž vlastní dosud nevyužitý dům, který je po rekonstrukci a tudíž by ho čekaly pouze menší stavební úpravy k přizpůsobení ubytování hostů. Dalším výhodou je nádherná příroda v okolí a spousta turistických destinací, které se přímo nabízejí pro turistiku obecně.

Projektová část je zaměřena na rozvoj firmy Milan Kovář. Navrhuji dva projekty, první se týká maximálního využití stávající zemědělské techniky prostřednictvím poskytování služeb a druhý projekt jsem vytvořila na provozování agroturistiky při rodinné farmě.

Firma Milan Kovář začala postupně obnovovat zemědělskou techniku za mnohem modernější a také výkonnější, tudíž svou práci nyní zvládne za mnohem kratší dobu a může se dále věnovat poskytováním služeb. Nutno podotknout, že již nyní částečně poskytuje služby. Je však potřeba, z důvodu návratnosti investice, stávající zemědělské stroje plně

využít. Ve svém projektu jsem provedla kalkulaci nákladů na provoz jednotlivých zemědělských strojů, abych tak zjistila, jaké jsou skutečné náklady firmy na provoz a zda-li výsledná cena odpovídá konkurenci. Ověřila jsem si, že ceny jsou konkurence schopné a budou se ještě upravovat podle velikosti zakázky a stálosti a solventnosti zákazníka. Dále se podařilo částečně realizovat projekt již nyní a firma Milan Kovář dohodla předběžnou smlouvu na kompletní letní sezónní práce se zdejší firmou GONE s. r. o. Velikost zakázky se předběžně odhaduje na 250 000 Kč. Tímto směrem bude firma pokračovat dále.

Náplní další části projektu je provozování agroturistiky. K tomuto se přímo nabízí celá řada možností a podmínek. V projektu jsem navrhla potřebné stavební úpravy již zrekonstruovaného rodinného domu pro účely ubytování turistů. Provedla jsem předběžnou kalkulaci stavebních úprav a vybavení pokojů a stanovila cenu za ubytování. Dále jsem navrhla dvě možnosti, aby agroturistika byla doplněna výukou anglického jazyka nebo aby intenzivní kurz anglického jazyka byl doplněn agroturistikou. Poněvadž dnešní doba vyžaduje znalost angličtiny, shledávám tento projekt životaschopný a konkurenčně silný.

V obou částech projektu se snažím využít dostupných možností, které se nabízejí v rámci podnikání v zemědělství a přeměnit je na zdroj příjmů.

SUMMARY

My Thesis is called Development Project of the Company Milan Kovář. It is a family farm, which is situated in Less Favourite Area. It means that there are not good conditions for intensive agriculture as lowland farming. In Less Favourite Area are neither suitable conditions for the cultivating nor the breeding cows with the milk trade production because the fodder is not so good as in lowlands. This is one of negative things of LFA. Farmers do not earn money from the selling milk. They get the state grants and benefits to balance the loss in LFA farming but it is not enough. It is needful to do some other activities for a good running of the farm.

In the analytic part of my Thesis I describe the Company Milan Kovář. First of all I made characteristic of the firm and are in which it farms, further SWOT analysis of the firm and the farming in LFA. I write about changes before and after the entrance to the European Union. I made a financial analysis and my conclusion is that the firm has got an excellent financial health. The firm has no bank credits only family loans. The firm is successful in paying the debits back till the end of the year. Another analysis was about all the grants that the Company Milan Kovář has applied for and has got them. For another part of my thesis I analysed the conditions for the running agrotourist and my conclusion is that there are very good conditions for agrotourist. The firm owns a reconstructed house and there are not needful high investment for the rebuilding. Another advantage is nice nature and many tourist attractions.

The project part is about the development of the Company Milan Kovář. I suggested two projects. The first one is about the running services with high usage of agricultural machines. The second one is about agriculture.

The firm has gradually begun renew agricultural machines. They are modern and more efficient for service. In my Thesis I made a charge calculation of agricultural machines to find the real charges of the firm and price for services. I verified that the price is able of competition. The price will depend on orders and customers. The firm has already realised a part of the Thesis and in advance agreed on contract of complete summer works with the firm GONE Ltd. The Company Milan Kovář would earn 250 000 Kč. The firm is going to carry on this way.

The second part of my project is agrotourist. There are many good possibilities and conditions for it. I suggested rebuilding of the house for tourist accommodation. I made a preparatory charge calculation and set the price of accommodation.

Further I suggested two ways of this project. The first one is about the running agrotourist with the English course. The second one is about the intensive English course with the relaxation in the country. I find this project vital and strong enough for competition, because nowadays is English very important

In both parts of my project, I intended to use all reasonable possibilities in agriculture and change them to source of incomes.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Bibliografie:

- [1] ČUBA, František, HURTA, Josef. *Snížení nákladů o třicet procent*. Neubuz: Mondon, 2004. 78 s. ISBN 80-903108-5-0.
- [2] ČUBA, František., HURTA, Josef. *České a slovenské zemědělství po vstupu do EU*. Neubuz: Mondon, 2003. 103 s. ISBN 80-903108-2-6.
- [3] ČUBA, František., HURTA, Josef. *Řízení podniků*. Neubuz: Mondon, 2002. 143 s. ISBN 80-903108-0-X.
- [4] ČUBA, František, TRNKA, František, HURTA Josef. *České zemědělství. Jeho stav a možnosti rozvoje*. Luhačovice: Edice TOKO, 1998. 120 s. ISBN 80-902411-2-3.
- [5] FORET, Miroslav, ŠAŠINKA, Oldřich, PROCHÁZKA Petr. *Evropské marketingové prostředí*. 1. vyd. Praha: Computer Press, 1999. 100 s. ISBN 80-7226-203-3.
- [6] JANÍČEK, Ladislav a kol. *Evropská unie instituce, ekonomická, bezpečnostní a sociální politika*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2003. 308 s. ISBN 80-7226-819-8.
- [7] KÖNIG, Petr, LACINA, Lubor a kol. *Rozpočet a politiky Evropské unie*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2004. 374 s. ISBN 80-7179-846-0.
- [8] MALIŇÁK, Jiří a kol. *Zlínský kraj – města a obce zlínského kraje*. 1. vyd. Rožnov pod Radhoštěm: PROXIMA Bohemia. 2004. 303 s.

Příspěvek ve sborníku:

- [9] CHOVANCOVÁ, Miloslava. Problém zemědělského marketingu. *Zemědělství na rozcestí – expanze nebo živoření. Sborník referátů z konference, konané dne 22. února 2001 v Academia centrum Univerzity T. Bati ve Zlíně*. Praha: Edice TOKO A/S, 2001. s. 22-23. ISBN 80-902411-6-6.
- [10] TRNKA, František. Perspektiva podnikání v zemědělství. *Fungování podniků v současném světě. Sborník referátů z odborné zemědělské konference, konané dne*

28. února 2002 v Academia centrum Univerzity T. Bati ve Zlíně. Praha: Edice TOKO A/S, 2002. s. 90-91. ISBN 80-902411-8-2.

Publikace Ministerstva zemědělství ČR:

- [11] *Venkov v rozšířené Evropě*. Vydalo Ministerstvo zemědělství ČR. Praha: JPM tisk, 2003. ISBN 80-7084-267-9.
- [12] *Podpora zemědělství v rozšířené Evropě*. Vydalo Ministerstvo zemědělství ČR. Praha: JPM tisk, 2003. ISBN 80-7084-293-8.
- [13] KREUTZER, Tomáš. *Společná zemědělská politika EU. Realizace dotačních zásad a reforma Společné zemědělské politiky EU pro období let 2004 – 2006 a po roce 2007*. Praha: 2004.

Seriálová publikace:

- [14] BRODINOVÁ, Marie. Získání zemědělských dotací není jednoduché. *Euromagazín*. 2005, roč.VI., č. 1, s. 6. ISSN 1213-7774.
- [15] Eurostat. Příjmy zemědělců v nových státech EU. *Euromagazín*. 2005, roč.VI., č. 2, s. 11. ISSN 1213-7774.
- [16] KRÁLOVÁ, Táňa. Žádali raději o nejnižší podporu. *Zemědělec*. 2005, roč. XIII, s. 28-29. ISSN 1211-3816.
- [17] ŠEBEK, Jaroslav. LFA: zásadní připomínky. *Zemědělec*. 2005, roč. XIII, s. 8. ISSN 1211-3816.

Internet:

- [18] BROŽOVÁ, Pavla. České zemědělství na prahu roku 2005 [online]. [cit. 2005-02-12]. Dostupné z:
<<http://www.agris.cz/zemedelstvi/detail.php?id=136118&iSub=521>>
- [19] ŠŤASTNÝ. Příjmy evropských rolníků se budou zvyšovat [online]. [cit. 2005-02-12]. Dostupné z:
<<http://www.agronavigator.cz/default.asp?ch=16&typ=1&val=32719&ids=205>>

[20] Ministerstvo zemědělství [online]. [cit. 2005-02-12]. Dostupné z:

<http://www.mze.cz/attachments/Metodika_NV_LFA.doc>

[21] Finanční zdraví podniku-identifikace [online]. [cit. 2005-02-23]. Dostupné z:

<<http://www.ideahelp.cz/ekonomika/>>

Ostatní prameny:

[22] Interní materiály Agentury MZe ve Vsetíně

[23] Interní materiály firmy Milan Kovář

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

CAP	společná zemědělská politika - Common Agriculture Policy
CF	tok peněz - Cash Flow
EAGGF	Evropský zemědělský orientační a záruční fond - European Agriculture Guidance and Guarantee Fund
EBDIT	zisk před odečtením odpisů, úroků a daní
EU	Evropská unie - European Union
HRDP	Horizontální plán rozvoje venkova
CHKO	chráněná krajinná oblast
JZD	jednotné zemědělské družstvo
KBTPM	kráva bez tržní produkce mléka
LFA	méně příznivá oblast - Less Favourite Area
MZe	Ministerstvo zemědělství
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
OP	Operační plán Zemědělství
SAPARD	Zvláštní předvstupní program pro zemědělství a rozvoj venkova - Special Accession Programme for Agriculture and Rural Development
SAPS	Jednotná platba na plochu - Single Area Payment Scheme
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
SZP	Společná zemědělská politika EU
TP	travní porost
TTP	trvalý travní porost
VDJ	velká dobytčí jednotka
ZD	zemědělské družstvo

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1.	Vývoj příjmů v zemědělství.....	17
Graf 2.	Finanční zdraví u schválených projektů	20
Graf 3.	Bodovací kritérium zvýhodněné stroje u schválených projektů	20
Graf 4.	Požadovaná míra podpory	20
Graf 5.	Celkové náklady, cena a zisk při provozu traktoru	57
Graf 6.	Průměrné náklady a cena při provozu traktoru	58
Graf 7.	Celkové náklady, cena a zisk při provozu UNC stroje	58
Graf 8.	Průměrné náklady a cena při provozu UNC stroje	59

SEZNAM TABULEK

Tab. 1.	Výdaje určené pro zemědělství v nových členských státech	14
Tab. 2.	Odhad výdajů na přímé platby v nových členských státech	15
Tab. 3.	Odhad prostředků určených na rozvoj venkova v nových členských státech.	15
Tab. 4.	Změny v reálných příjmech v zemědělství.....	16
Tab. 5.	Počet schválených a neschválených projektů a požadovaná výše podpory	18
Tab. 6.	Přepočítávací koeficienty	47
Tab. 7.	Průměrné sazby vyrovnávacího příspěvku pro jednotlivé typy LFA	47
Tab. 8.	Celková výše dotací za rok 2004	49
Tab. 9.	Provozní náklady na traktor	54
Tab. 10.	Provozní náklady na lis	55
Tab. 11.	Provozní náklady na baličku	56
Tab. 12.	Provozní náklady na UNC stroj	56
Tab. 13.	Předběžné rozpočtové náklady stavebních prací a zařízení.....	63
Tab. 14.	Předběžné rozpočtové náklady vybavení interiéru	65
Tab. 15.	Seznam předběžných ročních nákladů, tvořící základ ceny za ubytování.....	66

SEZNAM PŘÍLOH

- P I Zásady správné zemědělské praxe a sankce za jejich porušení v opatření LFA.
- P II Metodika výpočtu finančního zdraví.
- P III Finanční zdraví podniku – vstupní data.
- P IV Finanční zdraví podniku - výsledky.
- P V Aktiva a pasiva za rok 2002, 2003, 2004.
- P VI Jmění za rok 2002, 2003, 2004.
- P VII Kontrola odpisů dlouhodobého majetku.
- P VIII Tabulky nákladové analýzy.
- P IX Brožura Hornolidečsko.

PŘÍLOHA P I: ZÁSADY SPRÁVNÉ ZEMĚDĚLSKÉ PRAXE A SANKCE ZA JEJICH PORUŠENÍ V OPATŘENÍ LFA (1/3)

Zásady správné zemědělské praxe a sankce za jejich porušení v opatření LFA

Zásada č.1: Na vysoce svažitéch pozemcích (nad 12°) vyloučit pěstování širokořádkových plodin (kukuřice, brambor, řepy, bobu setého, sóji, slunečnice). Agrotechnické práce a pojezdy technikou provádět převážně po vrstevnicích.

Sankce

- 25% z celkového objemu vyrovnávacího příspěvku za první porušení této podmínky
- **neposkytnutí vyrovnávacího příspěvku** za opakované porušení této podmínky v průběhu 5 kalendářních let.

Zásada č.2: Kulty travních porostů spásat nebo sekat minimálně dvakrát ročně (v odůvodnitelných případech sekat jedenkrát ročně nebo pokud podmínky pro uplatňování agroenvironmentálních opatření stanovené zvláštním právním předpisem nestanoví jinak), biomasa musí být odstraňována z pozemku. První seč bude provedena nejpozději do 15. července kalendářního roku (v odůvodnitelných případech později), pokud podmínky pro uplatňování agroenvironmentálních opatření stanovené zvláštním právním předpisem nestanoví jinak.

Sankce

Porušení podmínky	Rozsah porušení	Sankce	Opakované porušení v průběhu 5 let	Sankce
Neposekání nebo nespasení travních porostů, na které se žádá vyrovnávací příspěvek, do 15.7.	do 3% celkové výměry travních porostů	žádná	do 3% celkové výměry travních porostů	Snížení příspěvku o 25%
	3 až 20%	Snížení příspěvku o 25%	3 až 20%	Neposkytnutí příspěvku v daném roce
	Více než 20%	Neposkytnutí příspěvku v daném roce	Více než 20%	Neposkytnutí příspěvku v daném roce

- Obdobným způsobem jako neprovedení první seče do 15.7. se sankcionuje neodklizení posekané travní hmoty z pozemku nebo neprovedení druhé seče

PŘÍLOHA P I: (2/3)

Zásada č.3: Dodržovat pravidla skladování a manipulace s chemickými látkami v souladu se zákonem č. 146/1996 Sb. o rostlinolékařské péči a zákonem č. 156/1998 Sb., o hnojivech tak, aby nedocházelo ke kontaminaci složek životního prostředí.

Sankce

- 25% z celkového objemu vyrovnávacího příspěvku za první porušení této podmínky
- **neposkytnutí vyrovnávacího příspěvku** za opakované porušení této podmínky v průběhu 5 kalendářních let.

Zásada č.4: Na svažitých orných půdách bez porostu (sklonitost nad 3⁰) neprodleně (do 24 hodin) zapravovat statková hnojiva, organická a organominerální hnojiva a minerální dusíkatá hnojiva do půdy.

Sankce

- 25% z celkového objemu vyrovnávacího příspěvku za opakované porušení této podmínky v průběhu 5 kalendářních let.

Zásada č. 5: Vést a nejméně sedm let uchovávat evidenci o množství, druhu a době použití hnojiv a statkových hnojiv, pomocných látek a upravených kalů podle jednotlivých pozemků, kultur a let v souladu se zákonem č. 156/1998 Sb., o hnojivech.

Sankce

- **vyrovnávací příspěvek se v daném roce neposkytne**, pokud kontrola zjistí porušení tohoto bodu zásad.

Zásada č. 6: Ze stájí, skladišť hnojiv a statkových hnojiv, uskladněných objemných krmiv ani z ostatních faremních prostor nesmí unikat žádné závadné látky (močůvka, hnojůvka, silážní šťávy, apod.).

Sankce

- 25% z celkového objemu vyrovnávacího příspěvku za první porušení této podmínky
- **neposkytnutí vyrovnávacího příspěvku** za opakované porušení této podmínky v průběhu 5 kalendářních let.

PŘÍLOHA P I: (3/3)

Zásada č.7: Zabezpečit hospodářským zvířatům podmínky pro zachování jejich života, zdraví a pohody, zejména dostatečný přístup ke kvalitnímu, zdravotně nezávadnému krmivu a nezávadné vodě

Sankce

- 25% z celkového objemu vyrovnávacího příspěvku za první porušení této podmínky
- **neposkytnutí vyrovnávacího příspěvku** za opakované porušení této podmínky v průběhu 5 kalendářních let.

Zásada č.8: Žadatel nesmí v průběhu trvání příslušného pětiletého období změnit na jím obhospodařovaných půdních blocích, případně dílech kulturu travní porost na kulturu orná půda.

Sankce

- **vyrovnávací příspěvek se v daném roce neposkytne**, pokud kontrola zjistí porušení tohoto bodu zásad

Obecně platí, že **zjistí-li kontrola v daném roce porušení dvou zásad, přičemž každé porušení má za následek snížení o 25%, pak se snížení sčítají.**

zdroj: <http://www.mze.cz/attachments/Metodika_NV_LFA.doc>, cit. [2005-02-12]

PŘÍLOHA P II: METODIKA VÝPOČTU FINANČNÍHO ZDRAVÍ (1/4)

(21)

Postup výpočtu finančního zdraví

Pro vyhodnocení finančního zdraví se používá devět ekonomických ukazatelů (rentability, stability, aktivity a likvidity), kterým jsou podle dosaženého výsledku přiděleny body (viz tabulka v příloze II, 3/4). Celkově je možné dosáhnout maximálně 31 bodů. Výpočet se provede pro každý rok a výsledný počet bodů pro posouzení je aritmetickým průměrem.

V případě, že jsou ekonomické výsledky v některém roce negativně ovlivněny vážnou přírodní katastrofou, nebude po prokázání této skutečnosti příslušný rok (maximálně jeden) do hodnocení počítán. Další výjimka platí pro případy, že byl podnik založen nebo zemědělec zahájil činnost, finanční zdraví se prokazuje pouze za dva uzavřené roky.

Kategorie A	od 25,01 do 31,00	} Žadatel splňuje podmínky finančního zdraví
Kategorie B	od 17,01 do 25,00	
Kategorie C	od 15,01 do 17,00	
Kategorie D	od 12,51 do 15,00	} Žadatel nesplňuje podmínky finančního zdraví
Kategorie E	od 9,00 do 12,50	

PŘÍLOHA P II: (2/4)

Postup pro žadatele, který odevzdal výkazy za jednoduché účetnictví nebo daňovou evidenci:

Definice ukazatelů – jednoduché účetnictví, návaznost na univerzální tabulku

č.	Ukazatel	Vazba na řádky výkazů	Typ	Jednotky
1	Rentabilita celkového majetku (Příjmy – Výdaje – Odpisy) / (Majetek celkem) * 100	$[(PV\ 3 - ODP) / MZ\ 9] * 100$	MAX	%
2	Rentabilita vlastních zdrojů (Příjmy – Výdaje – Odpisy) / (Čistý majetek) * 100	$[(PV\ 3 - ODP) / MZ\ 14] * 100$	MAX	%
3	Celková zadluženost (Závazky celkem včetně úvěrů a rezerv / Majetek celkem) * 100	$(MZ\ 13 / MZ\ 9) * 100$	MIN	%
4	Krytí dlouhodobého majetku vlastními zdroji Čistý majetek / (Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek)	$MZ\ 14 / (MZ\ 1 + MZ\ 2)$	MAX	násobek
5	Podíl výdajů na 1 Kč příjmů Výdaje celkem / Příjmy celkem	$PV\ 2 / PV\ 1$	MIN	násobek Kč / Kč
6	Doba obratu zásob (Zásoby / Příjmy celkem) * 360	$[MZ\ 7 / (PV\ 1)] * 360$	MIN	dny
7	Obrátkovost majetku Příjmy celkem / Majetek celkem	$PV\ 1 / MZ\ 9$	MAX	násobek
8	„Likvidita“ (Zásoby + Pohledávky + Peněžní prostředky v hotovosti a na bankovních účtech + Cenné papíry a peněžní vklady + Ostatní finanční majetek) / (Závazky + Úvěry a půjčky)	$(MZ\ 7 + MZ\ 8 + MZ\ 3 + MZ\ 4 + MZ\ 5 + MZ\ 6) / (MZ\ 10 + MZ\ 11)$	MAX	násobek
9	Doba splatnosti závazků Závazky celkem / (Příjmy – Výdaje)	$MZ\ 13 / PV\ 3$	MIN	roky

PŘÍLOHA P II: (3/4)

Mezní hodnoty pro jednotlivé ukazatele včetně bodového ohodnocení – jednoduché účetnictví

Ukazatel 1 Rentabilita celkového majetku (%) MAX Body	méně než 1,49 1	od 1,5 do 3 2	více jak 3,01 3
Ukazatel 2 Rentabilita vlastních zdrojů (%) MAX Body	méně než 1,69 1	od 1,7 do 4 2	více jak 4,01 3
Ukazatel 3 Celková zadluženost (%) MIN Body	méně než 29,99 5	od 30 do 50 3	více jak 50,01 1
Ukazatel 4 Krytí dlouhodobého majetku vlastními zdroji (NÁSOBEK) MAX Body	méně než 0,99 1	od 1,00 do 1,40 2	více jak 1,41 3
Ukazatel 5 Podíl výdajů na 1 Kč příjmů (NÁSOBEK) MIN Body	méně než 0,949 5	od 0,95 do 0,99 3	více jak 0,991 1
Ukazatel 6 Doba obratu zásob (dny) MIN Body	méně než 39,99 3	od 40 do 70 2	více jak 70,01 1
Ukazatel 7 Obrátkovost majetku (násobek) MAX Body	méně než 0,29 1	od 0,3 do 1,00 2	více jak 1,01 3
Ukazatel 8 „Likvidita“ (násobek) MAX Body	méně než 1,19 1	od 1,20 do 2,00 2	více jak 2,01 3
Ukazatel 9 Doba splatnosti závazků (roky) MIN Body	méně než 4,99 3	od 5 do 7 2	více jak 7,01 1

PŘÍLOHA P II: (4/4)

Bodování projektu podle bodů finančního zdraví

Opatření 1.1 - Investice do zemědělského majetku

Hodnocení finančního zdraví		Bodování projektu
Interval od	do	Počet bodů
25,01	31,00	25
25,00	25,00	24
24,01	24,99	23
23,34	24,00	22
22,68	23,33	21
22,01	22,67	20
21,01	22,00	19
20,01	21,00	18
19,01	20,00	17
18,01	19,00	16
17,00	18,00	15

Opatření 1.2 - Zlepšení zpracování zem.výrobků

Hodnocení finančního zdraví		Bodování projektu
Interval od	do	Počet bodů
25,01	31,00	20
25,00	25,00	19
24,01	24,99	18
23,34	24,00	17
23,68	23,33	16
22,01	22,67	15
21,01	22,00	14
20,01	21,00	13
19,01	20,00	12
18,01	19,00	11
17,00	18,00	10

Opatření 2.1.5 - Diverzifikace zem.činností

Hodnocení finančního zdraví		Bodování projektu
Interval od	do	Počet bodů
25,01	31,00	25
25,01	25,00	24
22,01	24,00	23
20,01	22,00	22
19,01	20,00	21
17,01	19,00	20

PŘÍLOHA P III: FINANČNÍ ZDRAVÍ PODNIKU – VSTUPNÍ DATA

UNIVERSÁLNÍ TABULKA - jednoduché účetnictví majetek a závazky (v tisících Kč)						
Položky	Řádek číslo	Skutečnost v účetním období				
		2004	2003	2002	2001	2000
Dlouhodobý hmotný majetek	MZ 1	530 364	228 364	91 606		
Dlouhodobý nehmotný majetek	MZ 2	0	0	0		
Peněžní prostředky v hotovosti a cenniny	MZ 3	115 089	0	0		
Peněžní prostředky na bankovních účtech	MZ 4	2 777	0	0		
Cenné papíry a peněžní vklady	MZ 5	0	0	0		
Ostatní finanční majetek	MZ 6	0	0	0		
Zásoby	MZ 7	259 445	220 445	167 536		
Pohledávky včetně poskytnutých úvěrů a půjček	MZ 8	27 893	0	0		
MAJETEK celkem = SUMA řádky 1 až 8	MZ 9	935 568	448 809	259 142		
Závazky (bez úvěrů a půjček) *	MZ 10	0	0	0		
Úvěry a půjčky (přijaté) *	MZ 11	0	0	0		
Rezervy *	MZ 12	0	0	0		
ZÁVAZKY celkem (včetně rezerv a opravných položek pasivních) = SUMA řádky 10 až 12	MZ 13					
MAJETEK - ZÁVAZKY řádek 9 - 13	MZ 14	935 568	448 809	259 142		
příjmy a výdaje (v tisících Kč)						
Příjmy celkem	PV 1	2 963 380	958 229	709 876		
Výdaje celkem (včetně pojistného)	PV 2	2 027 812	509 420	450 734		
Rozdíl mezi příjmy a výdaji (ř. PV 1 - PV 2)	PV 3	935 568	448 809	259 142		
Odpisy celkem **	ODP	124 291	58 686	53 938		

* Závazky vyplnit s kladným znaménkem

** Nutno dokladovat odpisovým plánem

IČO: **43610455**

**PŘÍLOHA P IV: FINANČNÍ ZDRAVÍ PODNIKU – JEDNODUCHÉ
ÚČETNICTVÍ, VÝSLEDKY (1/2)**

Definice ukazatelů - jednoduché účetnictví návaznost na univerzální tabulku							
Ukazatel	Název ukazatele	Typ ukazatele	Účetní období				
		Jednotky	2004	2003	2002	2001	2000
1	Rentabilita majetku celkem (Příjmy - Výdaje - Odpisy) / (Majetek celkem) * 100	MAX (%)	86,71	86,92	79,19		
2	Rentabilita vlastních zdrojů (Příjmy - Výdaje - Odpisy) / (Čistý majetek) * 100	MAX (%)	86,71	86,92	79,19		
3	Celková zadluženost (Závazky celkem včetně úvěrů a rezerv) / (Majetek celkem) * 100	MIN (%)	0,00	0,00	0,00		
4	Krytí dlouhodobého majetku vlastními zdroji (Čistý majetek) / (Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek)	MAX (násobek)	1,76	1,97	2,83		
5	Podíl výdajů na 1 Kč příjmů Výdaje celkem / Příjmy celkem	MIN (nás. Kč/Kč)	0,68	0,53	0,63		
6	Doba obratu zásob [Zásoby / (Příjmy celkem)] * 360	MIN (dny)	31,52	82,82	84,96		
7	Obrátkovost majetku Příjmy celkem / Majetek celkem	MAX (násobek)	3,17	2,14	2,74		
8	"Likvidita" (Zásoby + Pohledávky + Peněžní prostředky v hotovosti a na bankovních účtech + Cenné papíry a peněžní vklady + Ostatní finanční majetek / Závazky + Úvěry a půjčky)	MAX (násobek)	MAX	MAX	MAX		
9	Doba splatnosti závazků Závazky celkem / (Příjmy - Výdaje)	MIN (roky)	0,00	0,00	0,00		

PŘÍLOHA P IV: FINANČNÍ ZDRAVÍ PODNIKU – JEDNODUCHÉ ÚČETNICTVÍ, VÝSLEDKY (2/2)

Finanční zdraví podniku - jednoduché účetnictví

Bodové ohodnocení						
Ukazatel	Název ukazatele	Účetní období				
		2004	2003	2002	2001	2000
1	Rentabilita celkového majetku (%) MAX	3	3	3		
2	Rentabilita vlastních zdrojů (%) MAX	3	3	3		
3	Celková zadluženost (%) MIN	5	5	5		
4	Krytí dlouhodobého majetku vlastními zdroji (násobek) MAX	3	3	3		
5	Podíl výdeje na 1 Kč příjmů (násobek Kč/Kč) MIN	5	5	5		
6	Doba obrátu zásob (dny) MIN	3	1	1		
7	Obrátkovost majetku (násobek) MAX	3	3	3		
8	"Likvidita" (násobek) MAX	3	3	3		
9	Doba splatnosti závazků (roky) MIN	3	3	3		
Celkem bodů:		31	29	29		
Celkové finanční zdraví podniku za jednotlivá období:		Kategorie A-ANO	Kategorie A-ANO	Kategorie A-ANO		
Celkové finanční zdraví podniku:		Kategorie A-ANO (body: 29,67)				

Výpočet se provádí za poslední tři účetní uzavřené roky a výsledný počet bodů pro posouzení je aritmetickým průměrem. V případě, že jsou ekonomické výsledky v některém roce negativně ovlivněny vážnou přírodní katastrofou, nebude po prokázání této skutečnosti příslušný rok (maximálně jeden) do hodnocení počítán. Další výjimka platí pro případy, že byl podnik založen nebo zemědělec zahájil činnost, finanční zdraví se prokazuje pouze za dva uzavřené roky.

Celkový počet bodů (3.roky): (body 1.rok + body 2.rok + body 3.rok) / 3

Finanční zdraví podniku lze ve výjimečných případech hodnotit za 2.roky - Celk.počet bodů (2.roky): (body 1.rok + body 2.rok) / 2

Kritéria pro zařazení podniku do jednotlivých kategorií na základě dosaženého počtu bodů

Kategorie	od	do
A - ANO	25,01	31,00
B - ANO	17,01	25,00
C - ANO	15,01	17,00
D - NE	12,51	15,00
E - NE	9,00	12,50

zdroj: < <http://www.ideahelp.cz/ekonomika/vysledky.php> >, cit. [2005-03-07]

PŘÍLOHA P V: AKTIVA A PASIVA ZA ROKY 2002, 2003, 2004

(23)

AKTIVA A PASIVA 25.02.2005 19:58

firma: Firma Kovář Prlov 121
ke dni: 31.12.2002

AKTIVA		PASIVA	
hotovost a ceniny:	0.00	úvěry:	0.00
bankovní účty:	0.00	závazky:	0.00
pohledávky:	0.00	vydané obligace:	0.00
zásoby:	167536.00	stimulační fond:	0.00
majetek:	91606.00	jmění:	259142.00
součet aktiv:	259142.00	součet pasiv:	259142.00

AKTIVA A PASIVA 20.02.2005 15:27

firma: Firma Kovář Prlov 121
ke dni: 31.12.2003

AKTIVA		PASIVA	
hotovost a ceniny:	0.00	úvěry:	0.00
bankovní účty:	0.00	závazky:	0.00
pohledávky:	0.00	vydané obligace:	0.00
zásoby:	220445.00	stimulační fond:	0.00
majetek:	228364.00	jmění:	448809.00
součet aktiv:	448809.00	součet pasiv:	448809.00

AKTIVA A PASIVA 20.02.2005 15:21

firma: Firma Kovář Prlov 121
ke dni: 31.12.2004

AKTIVA		PASIVA	
hotovost a ceniny:	115088.51	úvěry:	0.00
bankovní účty:	2777.41	závazky:	0.00
pohledávky:	27893.30	vydané obligace:	0.00
zásoby:	259445.00	stimulační fond:	0.00
majetek:	530364.00	jmění:	935568.22
součet aktiv:	935568.22	součet pasiv:	935568.22

PŘÍLOHA P VI: JMĚNÍ ZA ROKY 2002, 2003, 2004 (1/2)

(23)

JMĚNÍ 25.02.2005 19:57

firma: Firma Kovář Prlov 121
ke dni: 31.12.2002

	Příjem	Výdaj	Celkem
Banka:	0	0	0
Hotovost:	0	0	0
Ceniny:	0	0	0
Peníze celkem:	0	0	0 *
Splátky úvěrů a úvěry:	0	0	0 *
Pohledávky a závazky:	0	0	0 *
Investiční majetek a odpisy:	542340	450734	91606 *
Drobný majetek:	167536	0	167536
Zboží:	0	0	0
Materiál:	0	0	0
Výrobky:	0	0	0
Zásoby celkem:	167536	0	167536 *
Jmění celkem:	709876	450734	259142 **

JMĚNÍ 20.02.2005 15:25

firma: Firma Kovář Prlov 121
ke dni: 31.12.2003

	Příjem	Výdaj	Celkem
Banka:	0	0	0
Hotovost:	0	0	0
Ceniny:	0	0	0
Peníze celkem:	0	0	0 *
Splátky úvěrů a úvěry:	0	0	0 *
Pohledávky a závazky:	0	0	0 *
Investiční majetek a odpisy:	737784	509420	228364 *
Drobný majetek:	220445	0	220445
Zboží:	0	0	0
Materiál:	0	0	0
Výrobky:	0	0	0
Zásoby celkem:	220445	0	220445 *
* Jmění celkem:	958229	509420	448809 **

PŘÍLOHA P VI: JMĚNÍ ZA ROKY 2002, 2003, 2004 (2/2)

JMĚNÍ 20.02.2005 15:19

firma: Firma Kovář Prlov 121
ke dni: 31.12.2004

	Příjem	Výdaj	Celkem
Banka:	633748	630971	2777
Hotovost:	1002510	887422	115089
Ceniny:	0	0	0
Peníze celkem:	1636258	1518392	117866 *
Splátky úvěrů a úvěry:	0	0	0 *
Pohledávky a závazky:	27893	0	27893 *
Investiční majetek a odpisy:	1039784	509420	530364 *
Drobný majetek:	259445	0	259445
Zboží:	0	0	0
Materiál:	0	0	0
Výrobky:	0	0	0
Zásoby celkem:	259445	0	259445 *
Jmění celkem:	2963380	2027812	935568 **

PŘÍLOHA P VII: KONTROLA ODPISŮ DLOUHODOBÉHO MAJETKU

(23)

KONTROLA ODPISŮ DLOUHODOBÉHO MAJETKU

25.02.2005 20:06

firma: Firma Kovář Prlov 121

Rok	Evidence majetku	Uzávěrkové výdaje	Rozdíl	-1-
1995	0.00	0.00	.	
1997	50490.00	50490.00	.	
1998	88357.00	88357.00	.	
1999	75734.00	75734.00	.	
2000	103830.00	94663.00	9167.00	
2001	78385.00	78385.00	.	
2002	53938.00	53938.00	.	
2003	58686.00	58686.00	.	
2004	124291.00	124291.00	.	
celkem	633711.00	624544.00	9167.00	*

PŘÍLOHA P VIII: TABULKY NÁKLADOVÉ ANALÝZY (1/2)

Tabulka průměrných nákladů, cen a zisku při provozu traktoru

Průměrné náklady, cena a zisk	Hodin za rok										
	400	600	800	1000	1200	1400	1600	1800	2000	2200	2400
nf	305,7	203,8	152,9	122,3	101,9	87,4	76,4	67,9	61,1	55,6	51,0
nv	255	255	255	255	255	255	255	255	255	255	255
nc	560,7	458,8	407,9	377,3	356,9	342,4	331,4	322,9	316,1	310,6	306,0
cena	450	450	450	450	450	450	450	450	450	450	450
zisk	-110,7	-8,8	42,1	72,7	93,1	107,6	118,6	127,1	133,9	139,4	144,0

Tabulka celkových nákladů, cen a zisku při provozu traktoru

Celkové náklady, cena a zisk	Hodin za rok										
	400	600	800	1000	1200	1400	1600	1800	2000	2200	2400
Nf	122291	122291	122291	122291	122291	122291	122291	122291	122291	122291	122291
Nv	102000	153000	204000	255000	306000	357000	408000	459000	510000	561000	612000
N	224291	275291	326291	377291	428291	479291	530291	581291	632291	683291	734291
C	180000	270000	360000	450000	540000	630000	720000	810000	900000	990000	1080000
Z	-44291	-5291	33709	72709	111709	150709	189709	228709	267709	306709	345709

PŘÍLOHA P VIII: TABULKY NÁKLADOVÉ ANALÝZY (2/2)

Tabulka průměrných nákladů, cen a zisku při provozu UNC stroje

Průměrné náklady, cena a zisk	Hodin za rok										
	400	600	800	1000	1200	1400	1600	1800	2000	2200	2400
nf	72,6	48,4	36,3	29,0	24,2	20,7	18,1	16,1	14,5	13,2	12,1
nv	375	375	375	375	375	375	375	375	375	375	375
nc	447,6	423,4	411,3	404,0	399,2	395,7	393,1	391,1	389,5	388,2	387,1
cena	580	580	580	580	580	580	580	580	580	580	580
zisk	132,4	156,6	168,7	176,0	180,8	184,3	186,9	188,9	190,5	191,8	192,9

Tabulka celkových nákladů, cen a zisku při provozu UNC stroje

Celkové náklady, cena a zisk	Hodin za rok										
	400	600	800	1000	1200	1400	1600	1800	2000	2200	2400
Nf	29024	29024	29024	29024	29024	29024	29024	29024	29024	29024	29024
Nv	150000	225000	300000	375000	450000	525000	600000	675000	750000	825000	900000
N	179024	254024	329024	404024	479024	554024	629024	704024	779024	854024	929024
C	232000	348000	464000	580000	696000	812000	928000	1044000	1160000	1276000	1392000
Z	52976	93976	134976	175976	216976	257976	298976	339976	380976	421976	462976

nf – náklady fixní průměrné

nv – náklady variabilní průměrné

n – průměrné náklady

Nf - náklady fixní celkem

Nv - náklady variabilní celkem

N – náklady celkem

C – cena celkem

Z – zisk celkem